

Het Groot Condoomonderzoek: technische bijlage

Sensoa vzw, Vlaams expertisecentrum voor seksuele gezondheid
Franklin Rooseveltplaats 12 bus 7 / 2060 Antwerpen
T +32 3 238 68 68 / www.sensoa.be / info@sensoa.be
OND.NR.0446.232.167 / RPR Antwerpen

SENSOA

Inhoud

1	Diepte-interviews	4
1.1	Procedure	4
1.2	Deelnemers	5
1.3	Meetinstrument	6
1.4	Analyse	6
2	Focusgroepen	7
2.1	Procedure	7
2.2	Deelnemers	7
2.3	Meetinstrument	9
2.4	Analyse	10
3	Online survey	10
3.1	Procedure	10
3.2	Deelnemers	12
3.3	Meetinstrument	13
3.3.1	Socio-demografische factoren	14
3.3.2	Condoomgebruik	15
3.3.3	Attitude tegenover condooms	17
3.3.4	Beschermingsmiddelen tijdens seksuele intrede en recentste keer seks	17
3.3.5	Drempels en drijfveren tot condoomgebruik	18
3.3.6	Informatie en spreken over condooms	19
3.3.7	Condooms verkrijgen	20
3.3.8	Factoren met betrekking tot seksuele gezondheid	21
3.4	Analyses	22
4	Bronnen	22
5	Bijlagen	23
5.1	Teststatistiek multinominale regressie-analyse gebruikersfrequentie	23
5.2	Gespreksgids diepte-interviews	25
5.3	Gespreksgids focusgroep gezondheidswerkers	28
5.4	Gespreksgids focusgroep leerkrachten en vormingswerkers	29
5.5	Gespreksgids ouders en voogden van tieners	30
5.6	Gespreksgids sekswerkers	32
5.7	Vragenlijst online survey	34

Introductie

Het Groot Condoomonderzoek door Sensoa had tot doel inzicht te krijgen in hoe we condooms gebruiken, beleven en bespreken. In dit technische rapport gaan we dieper in op de technische en methodologische aspecten van het onderzoek. Het technische rapport is daarmee een aanvulling op het eindrapport, dat voornamelijk ingaat op de resultaten en aanbevelingen voor de overheid en praktijk. Het eindrapport kan je hier raadplegen via www.grootcondoomonderzoek.be.

Het Groot Condoomonderzoek werd uitgevoerd door Sensoa en maakte deel uit van de beheersovereenkomst 2022-2026 met de Vlaamse Overheid. Het onderzoek werd op die manier grotendeels gefinancierd door het Departement Zorg. Bijkomende werkingsmiddelen kwamen van Gilead Sciences via Fellowships. Gilead Sciences had geen enkele inhoudelijke of procesmatige inmenging in het onderzoek. De studie ontving goedkeuring van de Ethische Commissie van de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit Gent.

Bij de start van het onderzoek werden enkele onderzoeksvragen vastgesteld op basis van literatuur, domeinkennis en praktijkknoten.

- Gebruik
  - Hoe vaak gebruiken deelnemers condooms?
  - Wanneer gebruiken deelnemers condooms?
  - Welke contextfactoren voorspellen condoomgebruik?
  - Welke eigenschappen voorspellen condoomgebruik?
  - Hoe verloopt een condoom gebruikersreis?
- Beleving
  - Welke attitude hebben deelnemers over condooms?
  - Hoe betrouwbaar achten deelnemers condooms?
  - Wat wordt tegen elkaar afgewogen om wel of geen condoom te gebruiken?
  - Welke drempels voor condoomgebruik zijn er?
  - Welke drijfveren voor condoomgebruik zijn er?
- Info en spreken
  - Welke kennisnoden rond condooms zijn er?
  - Hoe schatten deelnemers de norm in rond condoomgebruik?
  - Hoe bespreken (potentiële) gebruikers condooms?
  - Hoe spreken professionals met (potentiële) eindgebruikers over condooms?

Het onderzoek hanteerde een mixed-methods aanpak. De thematiek werd verkend in een kwalitatief luik met 27 diepte-interviews en vier focusgroepen. De resultaten waren de basis voor het kwantitatieve luik op basis van een online survey bij 16558 deelnemers.

Een stuurgroep bood inhoudelijke en academische begeleiding bij het onderzoek. In deze stuurgroep zetelden de volgende personen: Alexis Dewaele (UGent), Erick Janssen (KU Leuven), Joëlle Konings (Departement Zorg), Amaryl Lecompte (Sciensano), Kristien Michielsen (KU Leuven), Wim Pinxten (UHasselt), Gert Scheerder (Instituut voor Tropische Geneeskunde) en Wim Vanden Berghe (Sciensano en later Instituut voor Tropische Geneeskunde).

1 Diepte-interviews

1.1 Procedure

De semigestructureerde diepte-interviews vonden plaats tussen 21 oktober en 19 december 2022. De werving van deelnemers verliep voornamelijk via medewerkers van Sensoa die een oproep tot deelname verspreidden via hun persoonlijke sociale media-accounts. Daarnaast werd een flyer gedrukt met de oproep tot deelname die verspreid in de buurt van Antwerpen Centraal aan voorbijgangers op straat. Bij de start van de werving werden algemene oproepen verspreid, bijvoorbeeld in Facebookgroepen met een gevarieerd ledenbestand zoals groepen met inwoners van bepaalde steden en gemeenten. Later werden gerichtere moeilijker bereikbare doelgroepen aangesproken, bijvoorbeeld door de oproep te delen in een Facebookgroep voor non-binaire personen, door medewerkers van een opvangcentrum te vragen welke bewoners geïnteresseerd zouden zijn in een deelname of door via sneeuwbal sampling bij gebruikers van het vrouwencondoom andere gebruikers te vinden.

De oproep omvatte een link naar een uitgebreidere omschrijving van het onderzoeksopzet, informatie over hoe gegevens bewaard en verwerkt worden in het kader van het onderzoek. Wanneer kandidaten na het lezen van deze informatie nog interesse hadden in deelname, vulden ze een korte vragenlijst in waar naar een paar socio-demografische en persoonlijke gegevens gevraagd werd. Wanneer deelnemers in aanmerking kwamen voor het onderzoek en er nog niemand anders met hun profiel geïnterviewd was, werden ze gecontacteerd om een afspraak vast te leggen voor een interview. Afhankelijk van de voorkeur van de deelnemer ging dit door op diens woonplaats, diens werkplek, in het kantoor van Sensoa of online via Microsoft Teams. Enkele dagen voor het interview ontvingen de deelnemers alle informatie over de geïnformeerde toestemming. Bij een online interview kregen de deelnemers de mogelijkheid om dit digitaal te ondertekenen. De dag voor het interview werd elke deelnemer telefonisch herinnerd aan de deelname.

Alle interviews werden afgenomen door de onderzoeker van het Groot Condoomonderzoek: Eva Koppen. De interviews duurden gemiddeld 54 minuten met een minimum van 30 en een maximum van 103 minuten. Elf interviews vonden plaats bij de deelnemer thuis, acht deelnemers verkozen een online interview en zes deelnemers kozen ervoor om naar Sensoa te komen. Twee deelnemers werden geïnterviewd op het werk. Drie interviews werden afgelegd in het Engels, de overige in het Nederlands. Bij de start nam de onderzoeker samen met de deelnemer de geïnformeerde toestemming door. Alle deelnemers ontvingen na het interview een waardebon van 40 euro die geldig is in verschillende winkelketens.

1.2 Deelnemers

In totaal schreven 92 geïnteresseerden zich in om deel te nemen aan het onderzoek. 36 van hen werden gecontacteerd met de vraag om een interview af te leggen. Bij de selectie van deze kandidaten werd maximale variatie beoogd op vlak van de volgende variabelen:

- Socio-demografisch: leeftijd, gender, opleidingsniveau, migratieachtergrond
- Kenmerken sekspartner(s): gender, aantal en relatie tot de sekspartner
- Condoomgebruik: al dan niet een condoom gebruikt hebben in de afgelopen drie maanden.

Wanneer er niet meteen een antwoord volgde, werd er telkens zeven dagen later een herinnering uitgestuurd, met een maximum van drie contactpogingen. Negen kandidaten reageerden nooit of te laat op deze vraag. Met één kandidaat werd een online interview vastgelegd maar kon dit niet worden afgenomen omwille van technische problemen. Voor elke kandidaat die niet inging op de vraag werd een andere kandidaat gezocht die op een aantal cruciale selectiekenmerken gelijkens toonde met de initiële kandidaat.

In totaal werden 27 interviews afgenomen. De kenmerken van de deelnemers zijn te raadplegen in onderstaande tabel. Op een aantal kenmerken is er minder variatie dan gehoopt. Dit is het geval voor leeftijd, voornamelijk 50-plussers reageerden amper op de oproep. Ook is het aandeel mensen met een diploma hoger onderwijs hoog en zijn er slechts vier deelnemers met een niet-westerse migratieachtergrond. Er waren slechts twee deelnemers met ervaring met het vrouwencondoom. Bij eentje ging het om occasioneel gebruik, de andere gebruikte het enkele tientallen keren. Dit maakt dat de kwalitatieve resultaten voor eindgebruikers vooral toegespitst zullen zijn op mannencondooms. Bij uitspraken over het vrouwencondoom wordt dit expliciet vermeld.

Pseudoniem	Niet-Europese migratie-achtergrond	Scholingsgraad	Leeftijdscategorie	Gender	Vaste sekspartner	Gender Sekspartners	Aantal sekspartners afgelopen in laatste 3 jaar	Condoom gebruikt 3 maanden
Annelies	Nee	Lang	36-45	Vrouw	Nee	Verschillende genders	2-4	Ja
Beatrice	Nee	Kort	26-35	Vrouw	Ja	Mannen	5+	Ja
Brian	Nee	Midden	26-35	Man	Nee	Mannen	5+	Nee
Elena	Nee	Lang	26-35	Vrouw	Ja	Mannen	2-4	Ja
Fernando	Ja	Midden	18-25	Man	Ja	Verschillende genders	1	Ja
Frans	Nee	Lang	55+	Man	Nee	Vrouwen	5+	Nee
Guillaume	Nee	Lang	46-55	Man	Nee	Mannen	5+	Nee
Jennifer	Nee	Lang	26-35	Vrouw	Ja	Mannen	2-4	Ja
Jerome	Nee	Lang	46-55	Man	Ja	Mannen	5+	Ja
Julie	Nee	Lang	26-35	Vrouw	Ja	Verschillende genders	5+	Ja
Leen	Nee	Lang	36-45	Vrouw	Ja	Mannen	1	Nee
Leila	Ja	Midden	18-25	Vrouw	Ja	Mannen	2-4	Ja
Lenni	Ja	Lang	18-25	Man	Ja	Verschillende genders	5+	Nee

Liesbeth	Nee	Lang	36-45	Vrouw	Ja	Mannen	1	Nee
Lins	Nee	Lang	18-25	Man	Ja	Vrouwen	1	Ja
Lo	Nee	Lang	18-25	Genderqueer	Ja	Verschillende genders	1	Nee
Lucien	Ja	Midden	26-35	Genderqueer	Nee	Verschillende genders	5+	Ja
Milan	Nee	Lang	18-25	Trans man	Ja	Vrouwen	1	Nee
Oona	Nee	Midden	18-25	Vrouw	Ja	Mannen	2-4	Nee
Reinhard	Nee	Lang	46-55	Man	Ja	Verschillende genders	5+	Ja
Riet	Nee	Lang	55+	Vrouw	Nee	Mannen	0	Nee
Rik	Nee	Lang	36-45	Man	Nee	Mannen	2-4	Ja
Robin	Nee	Midden	18-25	Genderqueer	Ja	Verschillende genders	5+	Ja
Sheila	Nee	Midden	26-35	Vrouw	Ja	Mannen	1	Nee
Stefanie	Nee	Midden	18-25	Vrouw	Nee	Mannen	2-4	Nee
Thomas	Nee	Lang	26-35	Man	Nee	Vrouwen	2-4	Ja
Yens	Nee	Lang	18-25	Man	Nee	Vrouwen	1	Ja

1.3 Meetinstrument

Op basis van literatuur, domeinkennis en onder begeleiding van de stuurgroep werd een gespreksgids samengesteld die inging op de verschillende thema's: condooms bespreken (bijvoorbeeld: Met wie spreek je over condooms? Hoe verlopen deze gesprekken?), condooms gebruiken met specifieke aandacht voor de user journey (bijvoorbeeld: Hoe kom je aan condooms? Wanneer haal je een condoom erbij?) en condooms ervaren (bijvoorbeeld: Wat zijn voor jou verschillen aan seks hebben met of zonder condoom? Wat vind jij goed aan condooms?).

Voor het interview werd gezien het gevoelige onderwerp bewust extra aandacht besteed aan small talk en het op het gemak stellen van de deelnemers. De gespreksgids was een leidraad en werd flexibel ingezet. Gewoonlijk werden de thema's in de volgorde van de gids besproken, aangezien deze van minder naar meer gevoelig gingen. De gespreksgids is terug te vinden in de bijlagen.

1.4 Analyse

Na de afname werden alle interviews woordelijk getranscribeerd. Alle transcripten werden thematisch geanalyseerd in NVivo. Daarbij werd zowel deductief als inductief gecodeerd. Enkele codes werden vooraf deductief bepaald op basis van verwachtingen uit de praktijk en literatuur. Het merendeel van de codes kwam inductief naar boven uit de data zelf. Alle interviews werden drie keer gecodeerd. In eerste instantie lag de focus op het begrijpen en bleef de analyse dicht bij wat de deelnemer woordelijk zij. Later lag de focus op verklaren en verbanden leggen. Er werd gekeken naar determinanten, gevolgen en samenhang tussen codes. In die laatste fase werd ook verband gelegd tussen codes en de kenmerken van de participanten.

2 Focusgroepen

2.1 Procedure

De focusgroepen vonden plaats tussen 16 januari en 30 december 2023. De werving van deelnemers verliep voor de focusgroepen met professionelen voornamelijk via het netwerk Sensoa of de partnerorganisaties van Sensoa. Zo werd de oproep voor zorg- en gezondheidswerkers gedeeld in de nieuwsbrief van Domus Medica of de Vlaamse Vereniging van Vroedvrouwen. De oproep voor sekswerkers werd mee verspreid door Violet, Boysproject, Utsopi en Aditi. De oproep voor professionelen uit onderwijs en vorming werd voornamelijk verspreid door Sensoa zelf, via de nieuwsbrief en oproepen binnen relevante facebookgroepen. Om ook leerkrachten en vormingswerkers te bereiken die niet in het netwerk van Sensoa zitten, werden leerkrachten biologie aangeschreven op LinkedIn en werd de oproep verspreid via verschillende persoonlijke socialemedia-accounts. De oproep voor deelnemers aan de focusgroep met ouders en voogden van tieners werd verspreid via facebookgroepen voor ouders van de doelgroep, een facebookgroep voor voogden en via persoonlijke socialemedia-accounts.

Alle oproepen werden verspreid in het Nederlands, enkel de oproep voor sekswerkers verscheen in het Engels. De oproepen omvatten telkens een link naar een uitgebreidere omschrijving van het onderzoeksopzet, informatie over hoe gegevens bewaard en verwerkt worden in het kader van het onderzoek. Wanneer kandidaten na het lezen van deze informatie nog interesse hadden in deelname vulden ze een korte vragenlijst in. Bij de professionelen werd gevraagd naar hun gender, leeftijd, beroep, doelgroep en anciënniteit. Bij de ouders werd naast gender en leeftijd van de deelnemer zelf ook gevraagd naar gender en leeftijd van de kinderen. Er werd telkens een groep van 12 zo divers mogelijke deelnemers geselecteerd in de hoop op minimaal 8 deelnemers per focusgroep. Indien mensen op voorhand afzegden of niet meer reageerden op de bevestiging, werd een vervanger uit de lijst geïnteresseerden gekozen waarvan de kenmerken zo dicht mogelijk aansloten bij de oorspronkelijke kandidaat. Enkele dagen voor de focusgroep ontvingen de deelnemers alle informatie over de geïnformeerde toestemming. Daags voor de focusgroep werd elke deelnemer telefonisch herinnerd aan de deelname.

De focusgroepen werden telkens gemodereerd door de onderzoeker van het Groot Condoomonderzoek: Eva Koppen. Eline Lodewyckx nam telkens verslag. Alle gesprekken duurden twee uur, inclusief een pauze van een tiental minuten. De focusgroep voor sekswerkers ging door bij Violet Antwerpen in de hoop de focusgroep zo laagdrempelig mogelijk te maken voor sekswerkers in de raamprostitutie. Deze focusgroep was ook de enige focusgroep die in de namiddag doorging. De overige focusgroepen gingen 's avonds door in de kantoren van Sensoa. Alle focusgroepen verliepen in het Nederlands. Omwille van de vele afzeggingen voor de focusgroep met sekswerkers verliep deze focusgroep onverwacht ook in het Nederlands. Bij de start nam de onderzoeker samen met de deelnemers de geïnformeerde toestemming door. Alle deelnemers ontvingen achteraf een cadeaucheque ter waarde van 40 euro.

2.2 Deelnemers

Het aantal geïnteresseerde deelnemers verschilde per focusgroep. Bij de ouders en voogden reageerden uiteindelijk slechts 11 geïnteresseerde deelnemers op de oproepen. Zij werden bijgevolg alle 11

uitgenodigd. Bij de overige focusgroepen was er telkens marge in het aantal geïnteresseerden (zorg en gezondheid: 19, onderwijs en vorming: 18, sekswerk: 14). Zo konden deelnemers geselecteerd worden die maximaal varieerden op beroepskenmerken (beroep, anciënniteit en doelgroep) en persoonlijke kenmerken (gender en leeftijd).

Het uiteindelijke aantal deelnemers lag lager: de focusgroep met de gezondheidswerkers telde er zeven, de focusgroep met leerkrachten en vormingswerkers zes, de focusgroep met ouders en voogden van tieners negen en de focusgroep met sekswerkers vier. Alle kenmerken van de deelnemers zijn te raadplegen in de onderstaande tabellen.

Focusgroep gezondheidswerkers		
Pseudoniem	Beroep	Aantal jaar beroepservaring
An	Seksuoloog in een residentiële zorginstelling	16-20
Koen	Studentenarts	>20
Loes	Gynaecoloog	5-10
Nadia	Hulpverlenster abortuscentrum	>20
Paulina	Vroedvrouw	>20
Toni	Sociaal verpleegkundige	>20
Zayneb	Huisarts in opleiding	<1

Focusgroep leerkrachten en vormingswerkers			
Pseudoniem	Beroep	Doelgroep	Aantal jaar beroepservaring
Bean	Vormingswerker	Leerlingen secundair onderwijs en jongeren binnen jeugdzorg	1-5
Francesca	Leerkracht gezondheidsbevordering	2 ^e graad B-stroom en 3 ^e graad BSO	5-10
Ines	Leerkracht godsdienst	3 ^e graad BSO	10-15
Sami	Leerkracht biologie	Leerlingen 3 ^e graad ASO	5-10
Uma	Leerkracht relationele en seksuele vorming	Leerlingen 2 ^e graad A-stroom en 3 ^e graad ASO	5-10
Valérie	Lector vroedkunde	Hoger onderwijs	10-15

Focusgroep ouders en voogden van tieners			
Pseudoniem	Relatie tot de kinderen	Leeftijd van de kinderen	Gender van de kinderen
Valentina	Moeder	14	Meisje
Karen	Moeder	8, 11 en 13	Twee jongens, één non-binair kind
Laura	Moeder	16 en 18	Meisje en jongen

Flore	Voogd	Alle leeftijden	Meisjes en jongens
Mona	Moeder	14 en 15	Meisje en jongen
Renate	Moeder	20	Meisje en jongen
Saartje	Voogd	16 en 17	jongens
Tom	Voogd	17	Jongen
Karel	Vader	14 en 17	Meisje en jongen

Focusgroep sekswerkers			
Pseudoniem	Gender	Beroep	Aantal jaar beroepservaring
Jack	Man	Escort	15-20
Mica	Non-binair	Escort	5-10
Sanne	Vrouw	Seksuele dienstverlener	1-5
Wilfried	Man	Erotisch masseur en seksuele dienstverlener	<1

Bij enkele focusgroepen lag het deelnemersaantal lager dan gehoopt omwille van afzeggingen. Desondanks was er bij drie focusgroepen voldoende variatie in de deelnemers om waardevolle uitspraken te kunnen doen achteraf. Dat was niet het geval bij de sekswerkers. Het deelnemersaantal lag omwille van de vele last-minute afzeggingen te laag en er de kenmerken van de deelnemers waren te eenzijdig. Zo werkten drie van de vier deelnemers (ook) als seksuele dienstverlener voor Aditi, was er slechts één vrouwelijke deelnemer en was er geen deelnemers uit de raamprostitutie. Daarom werd een poging ondernomen om de ervaring van vrouwelijke sekswerkers en sekswerkers uit de raamprostitutie te bevragen via diepte-interviews. Daarom werden nog verschillende pogingen ondernomen om extra interviews af te nemen met sekswerkers. Uiteindelijk leverde dit één extra interview op met een vrouwelijke sekswerker die in de raamprostitutie werkte (Beatrice). Verder was er ook al één interview waarbij de deelnemer een vrouwelijke escorte was (Julie). Hun overige kenmerken vind je terug in de tabel die een overzicht van de geïnterviewden geeft. Op die manier werden alsnog zes sekswerkers bevraged.

2.3 Meetinstrument

Per focusgroep werd een afzonderlijke gespreksgids opgesteld. Drie gespreksgidsen kenden een zelfde stramien: zowel bij gezondheidswerkers, leerkrachten en vormingswerkers, als bij ouders en voogden werden drie globale thema's bespreken. Een eerste thema ging in op de beroeps/gezins-praktijk. Kwamen condooms hierin aan bod, waarom wel of niet en zo ja, hoe? Een tweede thema ging over ondersteuning. Hierbij gingen we verder in op hoe deelnemers gesprekken over condooms beleven, welke ondersteuning ze ze erbij gebruiken en nodig hebben. Een laatste thema was de doelgroep: wat komt er aan bod in de gesprekken over condooms, met wie is het moeilijker of makkelijker om over condooms te praten en waarom? De gespreksgids voor de focusgroep met sekswerkers verliep volgens een ander stramien dan die voor de overige focusgroepen. Met sekswerkers ging het gesprek zowel over condooms bespreken als gebruiken. De focusgroep ging van start met het thema bespreken. Daarin kwamen gesprekken met klanten

maar ook gezondheidswerkers en vrienden aan bod. Vervolgens gingen we, naar analogie met de diepte-interviews, in op het gebruik en de beleving ervan. De gesprekgidsen zijn terug te vinden in de bijlagen.

2.4 Analyse

Na de afname werden alle focusgroepen woordelijk getranscribeerd. Alle transcripten werden thematisch geanalyseerd. Daarbij werd opnieuw zowel deductief als inductief gecodeerd: enkele vooraf bepaalde codes werden aangevuld met codes die uit de transcripten naar boven kwamen. Hierbij werd minder fijnmazig tewerk gegaan dan bij de diepte-interviews. Nadat de thema's waren bepaald werd gezocht naar een algemene noemer en nuances binnen de thema's. Vervolgens werden ze in verband geplaatst met de andere thema's die aan bod kwamen binnen de specifieke focusgroep.

3 Online survey

3.1 Procedure

De online enquête liep van 4 september tot en met 30 november. De werving van respondenten verliep via een gemakssteekproef. Iedereen die interesse had om deel te nemen na het horen of zien van de oproep, kon dat doen. De oproep bestond telkens uit een aandachtstrekker. De oproep bestond telkens uit een aandachtstrekker, de mededeling dat deelnemen aan de studie een kwartier duurde en een waardebon van 20 euro kon opleveren en bevatte de oproep een QR-code of link naar de online enquête. De oproep werd verspreid via online en offline media waaronder (gesponsorde) social media posts, persartikels, flyers en affiches. We maakten gebruik van onze eigen kanalen en de pers en spoorden zoveel mogelijk partner(organisatie)s aan om de oproep bij hun doelgroepen te verspreiden.

De onderstaande tabel geeft weer op welke manier deelnemers aangaven bij de vragenlijst terecht te komen. Bij 'andere' werden veelal specifieke mediakanalen of personen vermeld.

	Frequentie	Percentage
Oproep op facebook door Sensoa	4141	25
Omdat ik erover las of hoorde in de pers of media	3299	20
Oproep op instagram door een andere persoon of organisatie	3191	19
Via een andere weg, namelijk:	1176	7
Oproep op instagram door Sensoa	1151	7
Oproep op facebook door een andere persoon of organisatie	860	5
Via een oproep door iemand die ik ken	849	5
Via een advertentie op een website	710	4
Via een pop-up op de website van Sensoa of allesoverseks.be	626	4
Via de nieuwsbrief van een andere organisatie	212	1
Via de nieuwsbrief van Sensoa of allesoverseks.be	139	<1
Affiche	100	<1
Flyer	52	<1

De wervingsboodschappen werden mee ontwikkeld door de afdeling communicatie van Sensoa. Om te vermijden enkel condoomgebruikers of mensen met een sterke mening over condooms aan te spreken, formuleerden we boodschappen waardoor verschillende groepen zich aangesproken konden voelen. Zo luidde één van de oproepen op social media 'vind je condooms vies of net proper? Geef je mening via grootcondoomonderzoek.be'. Om dezelfde reden werd ook een prijs verloot. 10 deelnemers wonnen een cadeaubon van 20 euro die geldig is in verschillende winkels.

De boodschappen op sociale media werden doorheen de werving aangepast op basis van de respons. Dat maakte dat het aantal gesponsorde posts voor sommige groepen werd teruggeschroefd of net opgedreven. Ook de formulering werd soms aangepast. Zo was het nodig om bepaalde doelgroepen expliciet te benoemen in de oproep opdat ze zich (sterker) aangesproken zouden voelen om deel te nemen. Dit was bijvoorbeeld het geval voor vrouwen ouder dan 50 of vrouwen die seks hebben met vrouwen.

Wie wou deelnemen aan het onderzoek kreeg eerst een introductie te zien met informatie over deelname waarin ook het informed consent verwerkt was. Nadat deelnemers akkoord gingen met de voorwaarden, konden ze van start gaan met de vragenlijst. Die startte met vragen over persoonlijke eigenschappen en socio-demografische factoren. Nadien volgden enkele vragen over seksualiteit. Daarbij werd duidelijk gemaakt dat alle vragen in de vragenlijst enkel gingen over seks waarmee de deelnemer en de sekspartner(s) instemden. Er werd ook gezegd wat in de vragenlijst bedoeld werd met seks: allerlei manieren van vrijen waarbij er genitaal contact is, dus het aanraken met de geslachtsdelen van iemand anders. Deelnemers duiden vervolgens aan of ooit al seks hadden, en met wie dat (voornamelijk) het geval was, of ze ooit een inwendig en uitwendig condoom gebruikt hadden en of ze in de afgelopen zes maanden een condoom gebruikten. Op basis van de antwoorden op die vragen kregen de deelnemers in het vervolg van de vragenlijst uitsluitend vragen te zien die voor hen relevant waren.

Vervolgens kwamen de specifieke vragen over condooms aan bod. De vragenlijst behandelde achtereenvolgens deze thema's: condoomgebruik, attitude over condooms, bescherming tijdens seksuele intrede en recentste keer seks, drempels en drijfveren tot condoomgebruik, informatie en spreken over condooms en condooms verkrijgen. Tot slot volgden nog enkele algemene vragen over seksuele gezondheid. De vragenlijst eindigde door te bevragen hoe de deelnemer terecht kwam bij de vragenlijst. Wie kans wou maken op de waardebon van 20 euro kon in een aparte vragenlijst een mailadres achterlaten. Tenslotte werden deelnemers bedankt, kregen ze de correcte antwoorden op de kennisvragen uit de vragenlijst en lazen ze waar ze terecht konden bij vragen. 80% van de deelnemers spendeerden tussen 10 en 26 minuten aan de vragenlijst. 10% van de deelnemers deed er korter over dan 10 minuten en 10% langer dan 26 minuten. De mediaan was 13,5 minuut.

3.2 Deelnemers

De vragenlijst werd 22814 keer gestart. 17677 respondenten vulden de vragenlijst voor minstens 95% in. De overige respondenten werden uit de analyse verwijderd. Verder dienden deelnemers aan de selectiecriteria te voldoen:

- Tussen 16 en 80 jaar oud zijn
- In Vlaanderen of Brussel wonen of elders wonen maar zich Vlaming voelen.
- Voldoende lang aan de vragenlijst besteed hebben. Voor mensen die al ooit seks hadden en ervaringen hadden met uitwendige condooms was de ondergrens 5 minuten. Voor mensen die (nog) nooit seks of nog nooit het uitwendig condoom gebruikten was dit 2 minuten.

Verder werden mensen verwijderd die op de schalen met meerdere items telkens hetzelfde antwoord gaven of de vragenlijst overduidelijk niet serieus hadden ingevuld. Uiteindelijk bleven 16558 respondenten over in de analyse.

De verdeling binnen dit sample is op verschillende vlakken scheef. Zo deden er relatief veel jongeren mee. Ongeveer de helft van de sample is tiener of twintiger. De concrete leeftijdsverdeling ziet er als volgt uit:

Leeftijd	Aantal	%
16-19	2702	16
20-29	5636	34
30-39	3444	21
40-49	2817	17
50 tot 64	1623	10
65 tot 80	336	2
Totaal	16558	100

Gender	Aantal	%
Vrouw	9702	59
Man	6569	38
Genderqueer	189	2
Totaal	16558	100

Daarnaast namen er relatief gezien veel vrouwen deel (59%) in vergelijking met mannen (40%). Er was een interactie-effect tussen leeftijd en gender. Bij de veertigers was het aandeel mannen en vrouwen ongeveer gelijk. Bij de jongeren was het aandeel vrouwen groter terwijl bij de 40-plussers het aandeel mannen groter was.

Ook genderqueer personen waren ondervertegenwoordigd. Slechts 2% van de deelnemers ziet zich niet als man of vrouw, terwijl dit aandeel in de samenleving tussen 2,5 en 2,9% geschat wordt (Van Caenegem, et al., 2015). We kiezen hier voor de algemene benaming 'genderqueer' omdat er bij de vraag naar genderidentiteit door 25 mensen werd aangegeven dat zij zich niet als man, vrouw of non-binair zagen. Verder namen 83 trans personen deel, waarvan 52 trans mannen en 31 trans vrouwen. We bespreken hen in dit onderzoek in een apart luik omdat hun ervaringen met condooms verschilden van die van cisgender

personen maar het aantal trans deelnemers te laag was om cijfers op te nemen in de algemene tabellen. Die specifieke beleving was zowel het geval voor de deelnemer die een chirurgische ingreep onderging aan de geslachtsdelen ter bevestiging van de genderidentiteit als voor zij die dit (nog) niet ondergingen.

Een andere vertekening was er op vlak van scholingsgraad. 73% van de deelnemers was langgeschoold, terwijl slechts een derde van de Belgische bevolking hoger opgeleid is. In Vlaanderen en Brussel ligt dat aandeel hoger (Statbel, 2021).

Scholingsgraad	Aantal	%
Kortgeschoold	603	4
Middengeschoold	3821	23
Langgeschoold	12127	73
Totaal	16558	100

9% van de deelnemers heeft even vaak, vaker of uitsluitend seks met een partner van dezelfde gender. Wat dat betreft stemt het aandeel ongeveer gelijk met dat van de bevolking dat door Çavaria op 3 tot 8% wordt geschat. Hier zien we bij de deelnemers echter dat er binnen deze groep voornamelijk mannen die seks hebben met mannen zitten (58%). Dat vrouwen die voornamelijk seks hebben met vrouwen (33%) zich veel minder dan de andere groepen aangesproken voelden om deel te nemen aan een studie over condooms, doet vermoeden dat zij zich ook minder betrokken voelden op het thema en het condoomgebruik er lager ligt.

Gender sekspartners	Aantal	%
VSM	9003	58
VSV	5121	33
MSV	300	2
MSM	1176	8
Totaal	15600	100

Ook qua herkomst is de verdeling binnen de deelnemers anders dan bij de Vlaamse en Brusselse bevolking. Slechts 7% van de deelnemers had een migratieachtergrond. Dat wil zeggen dat de huidige nationaliteit van de deelnemer niet Belgisch was of de nationaliteit van minstens één van de ouders bij geboorte niet Belgisch was.

Migratieachtergrond	Aantal	%
Geen	15469	94
Migratieachtergrond binnen EU-26	440	3
Migratieachtergrond buiten EU-26	614	4
Totaal	16532	100

3.3 Meetinstrument

De vragenlijst werd samengesteld op basis van literatuur, eerder afgenomen diepte-interviews in combinatie met input van medewerkers van Sensoa en de stuurgroep. Om ervoor te zorgen dat de vragenlijst zo

inclusief mogelijk was, werd een inclusiviteitscheck uitgevoerd door KLIQ (vorming en trainingscentrum van gavia dat werkt rond gender- en seksuele diversiteit) en Hamza (communicatiebureau gespecialiseerd in inclusieve communicatie). Verder werd de vragenlijst voorgelegd aan een twintigtal deelnemers die varieerden in opleidingsniveau, migratieachtergrond, seksuele oriëntatie, leeftijd en digitale geletterdheid. Zij gaven hun feedback op vlak van verwoording, begrijpbaarheid en logica. Er waren drie taalversies van de vragenlijst: naast de Nederlandstalige versie waren er ook een Franstalige en een Engelstalige versie. Een professioneel vertaalbureau vertaalde de Nederlandstalige versie naar een Franstalige en Engelstalige variant.

Wanneer vragen betrekking hadden op een termijn werd telkens voor de termijn van zes maanden gekozen. Die periode geeft de mogelijkheid aan mensen die niet frequent seks hebben de mogelijkheid om toch een algemeen beeld te geven van hun gedrag. Tegelijk ligt de periode niet te ver in het verleden waardoor deelnemers nog realistische inschattingen kunnen maken op basis van hun geheugen. Waar mogelijk werd gekozen voor vijf antwoordopties. In het eindrapport werden de resultaten herberekend naar drie in plaats van vijf punten. Daarbij werden de uiterste twee opties telkens samengeteld.

Bij de eerste vraag over seks werd verklaard wat in de rest van de vragenlijst bedoeld werd met seks, tenzij anders vermeld, namelijk: allerlei manieren van vrijen waarbij er genitaal contact is, dus het aanraken van de geslachtsdelen van iemand anders. De vragenlijst had enkel betrekking op seks waarmee de deelnemer en sekspartner(s) instemden. Alle vragen over condooms hadden betrekking op het uitwendig condoom, ook wel gekend als mannencondoom. Bij de twee vragen naar het inwendig condoom, ook wel gekend als vrouwencondoom, werd specifiek meegegeven dat het om dit condoom ging. Bij de start van de vragenlijst werden ter verduidelijking afbeeldingen getoond van de twee soorten condooms.

3.3.1 Socio-demografische factoren

Geslacht en genderidentiteit werden gemeten zoals voorgesteld in de adviesnota door Motmans, Burgwal en Dierckx (2020). Geslacht werd gemeten door het geboortegeslacht te bevragen, genderidentiteit door te bevragen hoe de deelnemers zichzelf ziet met als antwoordopties vrouw, man, of anders. Bij die laatste optie konden deelnemers zelf invullen hoe ze zichzelf zagen. Er was ook de mogelijkheid om de vraag niet te willen beantwoorden. Indien geslacht en genderidentiteit van elkaar verschillen werd via een open vraag gevraagd welk geslachtsdeel of geslachtsdelen de deelnemer had. Hierbij werd de vertrouwelijkheid van de vragenlijst benadrukt.

Scholingsgraad werd bevraagd door te vragen naar het hoogst behaalde diploma. Wie op het moment van deelname schoolgaand was, kon aanduiden welke opleiding die op dat moment volgde. Voor schoolgaanden werd hun scholingsgraad berekend op basis van de opleiding die ze op dat moment volgden.

Om te weten of iemand een **beperking** had en wat de impact ervan was, vroegen we of deelnemers een langdurig fysiek of psychisch gezondheidsprobleem, ziekte of handicap hadden. Vervolgens werd gevraagd of ze door dit probleem, ziekte of handicap een beperking ervoeren in het dagelijks leven met drie antwoordopties (neen, helemaal niet; ja, in zekere mate en ja, veel).

Migratieachtergrond werd gemeten door te bevrageen welke nationaliteit de deelnemer op het moment van deelname had. Deelnemers met meerdere nationaliteiten konden meerdere antwoorden aanduiden. Vervolgens konden deelnemers aanduiden welke nationaliteit hun ouders bij geboorte hadden. Hierbij werd verduidelijkt dat de vragen gingen om de persoon of personen die de deelnemer zelf zag als ouder(s), dus niet noodzakelijk de biologische ouder(s). Ook hier waren meerdere antwoordopties mogelijk indien de ouder(s) verschillende nationaliteiten had(den) bij geboorte. Bij elke vraag naar nationaliteit werden enkele veelvoorkomende nationaliteiten van personen die in Vlaanderen leven als antwoordoptie gegeven. Er waren telkens de opties om aan te duiden dat de deelnemer niet op de hoogte was van de nationaliteit of om aan te duiden dat het om een andere nationaliteit ging. In dat geval kon de deelnemer in een open tekstvak meegeven om dewelke het ging.

Het **belang van religie** in iemands leven werd gemeten aan de hand van twee vragen. Enerzijds de vraag naar hoe belangrijk religie is voor de deelnemer, met vijf antwoordopties gaande van zeer onbelangrijk tot zeer belangrijk (Buysse et al., 2013). Anderzijds de vraag hoe vaak de deelnemer in de afgelopen zes maanden deelnam aan godsdienstige of levensbeschouwelijke bijeenkomsten of erediensten. Hierna volgden zes antwoordopties (nooit; enkel bij uitzonderlijke gebeurtenissen, zoals een huwelijk, begrafenis of een godsdienstige of levensbeschouwelijke feestdag zoals Pasen, Eid al-Fitr,...; maandelijks,; meerdere keren per maand; wekelijks; meerdere keren per week).

Financieel comfort werd bevraagd door te peilen in welke mate de deelnemer comfortabel kan leven met het gezinsinkomen. Er waren vijf antwoordopties variërend van zeer moeilijk tot zeer makkelijk. Omdat de term gezinsinkomen mogelijks verwarrend kan zijn, werd deze verklaard (Met gezinsinkomen bedoelen we alle inkomsten van de personen met wie je samenleeft, waaronder je eigen inkomen. Als je alleen woont gaat het over je persoonlijke inkomen).

3.3.2 Condoomgebruik

Seksueel gedrag is voor het thema condoms belangrijker dan oriëntatie. Daarom werd niet gevraagd naar de seksuele oriëntatie van de sekspartner maar naar de **gender van de sekspartner(s)**. Deelnemers kregen de vraag met wie ze meestal seks hadden met 5 antwoordopties (vrouwen; mannen; personen die zich man of vrouw voelen; ik heb met verschillende van bovenstaande opties ongeveer even vaak seks; ik heb (nog) nooit seks gehad of (nog) nooit met andere mensen dan mezelf).

Type partner werd bevraagd door te vragen met welk(e) soort partner(s) de deelnemer in de afgelopen zes maanden seks had. Er waren vijf antwoordopties waarvan er drie betrekking hadden op een concreet type partner: 'één of meerdere vaste liefdespartners, een vaste partner waarmee je ook een liefdesrelatie hebt', 'één of meerdere vaste sekspartners, een seksbuddy, friend with benefits of iemand waarmee je regelmatig seks hebt zonder dat je er een liefdesrelatie mee hebt', 'één of meerdere losse partners, een onenightstand of iemand waarmee je één of enkele keren seks had zonder dat je er een liefdesrelatie mee hebt'. Naast deze drie opties konden deelnemers aanduiden dat ze geen seks met anderen hadden in de afgelopen 6 maanden, of dat ze met een ander type partner seks hadden.

Wie aanduidde ooit seks te hebben gehad, werd vervolgens via twee ja-nee-vragen gevraagd of die **ooit een inwendig of uitwendig condoom** gebruikte. We spreken in dit onderzoek over inwendige en uitwendige condooms omdat deze termen correcter en inclusiever zijn dan de benamingen vrouwen- en mannencondooms. Omdat niet iedereen vertrouwd is met de termen, werden ze verklaard, was er een afbeelding te zien en werd meegegeven onder welke term ze ook gekend zijn.

Vooraleer de deelnemers verder gingen met de vragenlijst, kregen ze de mededeling te zien dat de vragen in de vragenlijst telkens, tenzij anders vermeld, betrekking hadden op uitwendige condooms.

Frequentie van condoomgebruik werd drie keer gemeten: algemeen, per type sekspartner en per seksuele activiteit.

- De **algemene vraag** naar frequentie van condoomgebruik luidde 'Als je denkt aan alle keren dat je in de afgelopen 6 maanden seks had, hoe vaak gebruikte je een condoom?'. Bij de vraag werd gespecificeerd dat met gebruiken bedoeld werd dat de deelnemer of de sekspartner(s) een condoom omhadden. Naast de opties 'ik had geen seks in de afgelopen 6 maanden' en 'dat weet ik niet meer' waren er vijf antwoordopties: 'nooit', 'zelden', 'soms', 'meestal' en 'altijd of bijna altijd'.
- Vervolgens kregen de deelnemers dezelfde vraag, gespecificeerd **per type sekspartner** die ze eerder in de vragenlijst aangeduid hadden. In het eindrapport geven we de gegevens voor drie specifieke types sekspartners. Frequentie voor 'andere sekspartners' werd niet weergegeven aangezien deze vraag door slechts 87 deelnemers werd ingevuld.
- Om frequentie van condoomgebruik **per seksuele activiteit** te meten, werd een matrix schaal voorgelegd met 5 items met daarin enkele seksuele activiteiten als 'penis-in-vagina-seks' of 'pijpen of gepijpt worden (penis stimuleren met de mond)'. Per item duiden deelnemers op een schaal van vijf punten aan hoe vaak ze voor elke activiteit een condoom gebruikten. Een zesde punt bevatte de optie 'dit deed ik niet in de afgelopen 6 maanden'. De resultaten van deze vraag zijn niet weergegeven in het eindrapport aangezien uit de analyses bleek dat telkens een zeer hoog aantal 'nooit' aanduidde, terwijl de optie 'dit deed ik niet in de afgelopen 6 maanden' zeer weinig werd gekozen. Nadien bleek dat de zesde antwoordoptie wegviel voor wie de bevraging op een mobiel apparaat invulde. Deelnemers kregen ze niet meteen te zien maar moesten actief zijwaarts scrollen. Omdat dit de resultaten kan vertekenen werden de resultaten verder niet besproken.

Conform de richtlijnen die de opstelde om condoomgebruik te meten (Holmes, Levine & Weaver, 2004), werden twee specifieke **fouten en problemen bij condoomgebruik** bevestigd: laattijdig omdoen en vroegtijdig afdoen (fouten); scheuren en afglijden (problemen). De oorspronkelijke vragen had betrekking op de afgelopen maand. Om de termijnen in de vragenlijst gelijk te trekken, werd deze periode opgetrokken naar de afgelopen zes maanden. De vraag naar laattijdig omdoen luidde bijvoorbeeld 'als je denkt aan alle keren dat je in de afgelopen 6 maanden seks had met een condoom, hoe vaak gebeurde het dat jij en je sekspartner(s) een condoom omdeden nadat de penetratie begon?'. Er werd meegegeven dat penetratie duidde op penis of voorwerp in vagina of anus. Ook hier waren er vijf antwoordmogelijkheden variërend van 'nooit' tot 'altijd of bijna altijd'.

Condoomgebruik tijdens betaalde seks werd zeer summier bevraagd. Wie bevestigend antwoordde op de vragen of die ooit betaald werd voor seks of ooit zelf betaalde voor seks, kreeg de vraag hoe vaak die tijdens seks waarvoor die betaalde of betaald werd een condoom gebruikte. Net als bij de andere vragen van dit thema waren er vijf antwoordmogelijkheden die varieerden van 'nooit' tot 'altijd of bijna altijd'.

3.3.3 Attitude tegenover condooms

Attitude werd gemeten via de Multi-Factor Attitude toward Condoms Scale (MFACS), een semantische differentiaal met 1 items (Reece et al., 2010). Deze schaal werd ontwikkeld om tegemoet te komen aan het feit dat attitudeschalen met betrekking tot condooms meestal geldig zijn voor één specifieke context of doel (het vermijden van soi of ongeplande zwangerschap). De schaal baseert zich op de eigenschappen van condooms zelf en omvat drie factoren: gepercipieerde effectiviteit (items als 'doeltreffend om zwangerschap te voorkomen' versus 'niet doeltreffend om zwangerschap te voorkomen'), hanteerbaarheid (items als 'makkelijk te verkrijgen' versus 'moeilijk te verkrijgen') en affect ('iets dat plezier verhoogt tijdens seks' versus 'iets dat plezier verlaagt tijdens seks'). Deze laatste factor werd in het eindrapport 'gebruiksplezier' genoemd omwille van de begrijpbaarheid.

Omdat de schaal vrij lang was werd ze aan iedereen één keer voorgelegd. Al wie ervaring had met het inwendig condoom vulde de schaal in met betrekking tot het inwendig condoom. Alle overige deelnemers vulden de schaal in met betrekking tot uitwendige condooms. Zowel wie nog nooit seks had als wie nog nooit een condoom gebruikte kreeg een specifieke instructie te lezen waarin geduid werd dat ook zij een mening konden hebben over condooms. Er werd benoemd dat ze hun antwoorden niet hoefden te baseren op ervaringen, maar dat hun idee over condooms voldoende was om hun antwoord op te baseren.

De individuele factoren kunnen als afzonderlijke subschaal bevraagd worden of samengevoegd worden tot het construct attitude. In het eindrapport werden beide manieren gecombineerd. De schaal bleek zowel voldoende betrouwbaar om het volledige construct te meten ($\alpha_{\text{uitwendig condoom}} = .807$; $\alpha_{\text{inwendig condoom}} = .828$) als de specifieke factoren met betrekking tot het uitwendig ($\alpha_{\text{gepercipieerde effectiviteit}} = .807$; $\alpha_{\text{hanteerbaarheid}} = .733$; $\alpha_{\text{affect}} = .835$) en inwendig condoom ($\alpha_{\text{hanteerbaarheid}} = .779$; $\alpha_{\text{affect}} = .870$). Enkel de betrouwbaarheid voor de factor gepercipieerde effectiviteit van het inwendig condoom scoort ondermaats ($\alpha_{\text{gepercipieerde effectiviteit}} = .368$). Omdat het hier gaat om een gevalideerde schaal waarvan we ook de subscores vermelden in het rapport, nemen we de factor wel verder op in de analyse. Uit de factoranalyse blijkt bovendien dat de factorstructuur strookt met wat verwacht werd. Enkel het item 'netjes' versus 'vuil' laadde op geen enkele factor en werd daarom uit de analyse gehaald.

3.3.4 Beschermingsmiddelen tijdens seksuele intrede en recentste keer seks

De vragen naar beschermingsmiddelen tijdens de eerste en de recentste keer seks zijn gebaseerd op de vraagstelling in Sexpert (Buysse et al., 2013). Deelnemers kozen de beschermingsmiddelen die ze gebruikten tijdens de eerste en de recentste keer seks uit een meerkeuzelijst. Deze vragen werden enkel voorgelegd aan wie ooit seks had. Ze konden telkens meerdere antwoorden aanduiden. Vooraleer de lijsten werden voorgelegd, vulden de deelnemers, conform de methode in Sexpert, telkens twee vragen in om de eerste en de laatste keer seks correct te situeren. Eerst vulden ze in welke leeftijd ze hadden op dat moment waarop de deelnemers konden antwoorden door hun leeftijd in te vullen in jaren of aan te duiden

dat ze dit niet meer wisten. Vervolgens duiden ze aan welk geslachtsdeel de sekspartner had: vagina, penis of andere, waarna ze dit andere geslachtsdeel konden specificeren.

Op basis van de vraag naar geslachtsdeel kregen de deelnemers een specifieke lijst beschermingsmiddelen voorgelegd. Bij wie het geboortegeslacht verschilde met het geslachtsdeel van de partner kreeg een lijst van elf beschermingsmiddelen inclusief middelen om ongeplande zwangerschap te voorkomen (bijvoorbeeld 'uitwendig condoom', 'kalendermethode', 'de noodpil'). De overige deelnemers kregen een lijst met acht beschermingsmiddelen tegen soi (bijvoorbeeld 'een uitwendig condoom (ook wel mannencondoom genoemd)', 'PrEP (een pil die beschermt tegen hiv) of 'ik ben gevaccineerd tegen Hepatitis A'). Deze lijsten zijn langer dan de oorspronkelijke lijsten uit Sexpert omdat inwendig en uitwendig condoom afzonderlijk werd bevestigd en ook andere beschermingsmiddelen voor soi dan condoom werden toegevoegd. Verder was er telkens de mogelijkheid om 'ik weet het niet meer', 'ik gebruikte geen middelen om (zwangerschap of) soa te voorkomen' of andere beschermingsmiddelen aan te duiden.

3.3.5 Drempels en drijfveren tot condoomgebruik

Vervolgens peilden enkele vragen naar redenen om wel of geen condoom te gebruiken. Net als de vorige vraag naar beschermingsmiddelen werden drempels en drijfveren om condooms te gebruiken enkel voorgelegd aan deelnemers die eerder aanduiden dat ze ooit seks hadden met anderen.

Motieven om condooms weg te laten werden bevestigd door een lijst met twaalf mogelijke motieven voor te leggen die werd opgesteld op basis van de bevindingen uit de diepte-interviews. Deelnemers konden meerdere motieven aanduiden. In een poging sociale wenselijkheid te verminderen werd de instructie gestart door aan te geven dat mensen seks hebben zonder condoom om verschillende redenen. Vervolgens werd de deelnemers gevraagd alle redenen aan te duiden die voor hen meespelen of meespeelden in de beslissing om geen condoom te gebruiken. Ter verduidelijking werd onder de vraag meegegeven dat we benieuwd waren in wat er meespeelt in de afweging en het niet uitmaakt of er uiteindelijk een condoom gebruikt werd of niet. De lijst bevatte antwoordopties als 'omdat ik mijn sekspartner goed kende', 'omdat het niet goed lukt(e) een condoom om te doen' of 'omdat mijn sekspartner(s) liever geen condoom gebruikte(n)'. Er was ook de mogelijkheid om een andere motivatie op te geven en deze toe te lichten in een open veld.

Gelijkaardig aan de bovenstaande vraagstelling werden **motieven om condooms te gebruiken** bevestigd door een lijst met mogelijke motieven voor te leggen die werd opgesteld op basis van de bevindingen uit de diepte-interviews. Dit keer ging het om negen mogelijke motieven, aangevuld met de optie 'andere, namelijk:'. Ook hier konden deelnemers meerdere motieven aanduiden. Om sociale wenselijkheid te doen afnemen werd de instructie gestart door aan te geven dat mensen seks hebben met condoom om verschillende redenen. Vervolgens werd de deelnemers gevraagd alle redenen aan te duiden die voor hen meespelen of meespeelden in de beslissing om geen condoom te gebruiken en werd onder de vraag meegegeven dat we benieuwd waren in wat er meespeelt in de afweging en het niet uitmaakt of er uiteindelijk een condoom gebruikt werd of niet. De lijst bevatte antwoordopties als 'om zwangerschap te vermijden', 'om langer seks te kunnen hebben' of 'omdat het properder voelt'. Er was ook de mogelijkheid om een andere motivatie op te geven en deze toe te lichten in een open veld.

De vragen naar **onemigheid over condoomgebruik** waren gebaseerd op Sexpert (Buysse et al., 2013). In de oorspronkelijke vraagstelling was de vraag naar onemigheid een ja-na-vraag. In dit onderzoek werd dat uitgebreid naar een vraag naar frequentie. Deelnemers duiden aan hoe vaak ze hadden meegemaakt dat zij een condoom wilden gebruiken maar de ander niet. Er waren vijf antwoordopties gaande van 'dit is me nog nooit overkomen' tot 'dit overkomt me (bijna) elke keer als ik seks wil hebben', aangevuld met 'dat weet ik niet meer'. Wie een antwoordmogelijkheid aanduidde waaruit bleek dat er ooit onemigheid was, kreeg een vervolgvraag voorgelegd. Deelnemers duiden aan wat er gebeurde na de laatste keer dat ze deze onemigheid meemaakten. Ook hier gebeurde een lichte aanpassing tegenover het oorspronkelijke instrument. In Sexpert was ook aandacht voor wat er werd gezegd, in dit onderzoek was er enkel aandacht voor wat er gebeurde (bijvoorbeeld: 'we hebben gevrijd zonder condoom (met penetratie) maar we hebben het eerst eventjes besproken en het bleek volledig veilig te zijn' werd 'we hadden seks zonder condoom met penetratie van de penis in vagina of anus'). Een laatste aanpassing tegenover Sexpert betreft een uitbreiding. In dit onderzoek bevroegen we voorgaande vragen ook met betrekking tot onemigheid in de omgekeerde richting: dus onemigheid waarbij de deelnemer geen condoom wilde gebruiken maar de sekspartner wel. Deze vraag werd voorts volledig gelijkaardig gesteld aan het eerste type onemigheid.

Tot slot volgden binnen dit thema twee vragen over **stealthing**: 'Heb jij ooit meegemaakt dat jij een condoom wilde gebruiken maar dat een sekspartner het weghaalde voor of tijdens de seks zonder het je te vertellen?' gevolgd door de antwoordmogelijkheden 'ja', 'nee' of 'dat weet ik niet' en de omgekeerde vraag waarin de sekspartner een condoom wilde gebruiken maar de deelnemer het weghaalde. Deze vragen zijn geïnspireerd op een item uit de Condom Use Resistance Tactics Scale (Davis et al., 2014), de op één na meest gebruikte manier om stealthing te meten (Davis et al., 2024). Ook hier werden twee aanpassingen gedaan. In de oorspronkelijke instructie werd gevraagd of het condoom werd weggehaald na een wederzijds akkoord. In de huidige vragenlijst werd niet gesproken over een akkoord, enkel over dat de deelnemer een condoom wilde gebruiken. Verder peilt de oorspronkelijke vragenlijst naar het aantal keer dat dit gebeurde. In deze vragenlijst wilden we enkel weten of iemand het ooit meemaakte.

3.3.6 Informatie en spreken over condooms

Subjectieve kennis over condooms werd bevestigd door één vraag (Heb je het gevoel dat jij voldoende weet over condooms?) met vijf antwoordmogelijkheden (helemaal niet, eerder niet, tussenin, eerder wel, helemaal wel).

Objectieve kennis over condooms werd bevestigd door vijf statements (bijvoorbeeld 'Je kan condooms samen met elk soort glijmiddel gebruiken, dan zullen ze nog steeds goed werken' en 'wanneer je een condoom aandoet, is het belangrijk dat je de bovenkant dichtknijpt zodat er nog wat ruimte blijft bovenaan') voor te leggen waarna deelnemers moesten inschatten of deze juist of fout waren (Rock, 2005). Ze konden ook kiezen voor een optie 'weet ik niet'. De statements uit het oorspronkelijke meetinstrument werden licht aangepast. Zo was de oorspronkelijke schaal heteronormatief en ging ze over seks tussen mannen en vrouwen. In de huidige schaal werden geen genders benoemd. Verder was één item dat verouderd aanvoelde. Dit item peilde naar de effectiviteit van condooms op basis van schapehuid, dit werd vervangen

door een vraag naar de effectiviteit van dunne condooms. Deelnemers die minstens vier van de vijf statements correct hebben worden geacht een hoge objectieve kennis te bezitten.

Gemak om condooms te bespreken werd gemeten op basis van het kwalitatieve luik. Op basis van de diepte-interviews werden zeven cruciale gesprekspartners voor gesprekken over condooms bepaald (bijvoorbeeld: je sekspartner(s), je vrienden, een arts). Voor elk van hen werd gevraagd hoe makkelijk of moeilijk de deelnemers het vonden om met deze mensen over condooms te praten op basis van vijf schaalpunten gaande van 'heel moeilijk' over 'tussenin' tot 'heel gemakkelijk'. Er was ook telkens de mogelijkheid om 'niet van toepassing aan te duiden'.

De **gepercipieerde norm rond condoomgebruik** werd gemeten door te vragen in welke mate deelnemers het eens waren met de volgende uitspraak: 'de meeste van mijn leeftijdsgenoten vinden het normaal om condooms te gebruiken', waarna deelnemers konden kiezen uit vijf antwoordmogelijkheden variërend tussen 'helemaal mee oneens' tot 'helemaal mee eens'.

De laatste vraag van dit luik werd enkel voorgelegd aan deelnemers tussen 16 en 19 jaar. Het ging om de **thema's met betrekking tot condooms die besproken waren bij relationele en seksuele vorming**. Deelnemers dienden aan te duiden over welke thema's ze op school informatie kregen. Ze konden alles aanduiden wat van toepassing was, waarna een lijst volgde van zeven thema's (bijvoorbeeld 'het uitwendige condoom aanbrengen, een condoom afdoen, condooms bespreken'). De lijst werd samengesteld op basis van de ervaringen en de noden die deelnemers aan de diepte-interviews en focusgroepen aangaven. Er was ook de mogelijkheid om aan te duiden dat geen van deze thema's aan bod was gekomen.

3.3.7 Condooms verkrijgen

Een eerste vraag binnen dit thema had betrekking op **oefenen**. Ze werd specifiek gesteld aan deelnemers die aanduidden nog geen seks te hebben gehad en nog nooit een condoom te hebben gebruikt. Aan hen werd gevraagd om uit een lijst van zes items aan te duiden welke dingen ze ooit deden (bijvoorbeeld 'condooms gekocht', 'aan een condoom verpakking gevoeld' of 'een condoom bij me hebben voor het geval ik seks heb'). Daarbij waren meerdere antwoorden mogelijk. Deze lijst werd samengesteld op basis van het kwalitatieve luik. Het was ook mogelijk om aan te geven geen enkel van de dingen ooit gedaan te hebben.

Manieren om condooms te verkrijgen werd bevraagd via een meerkeuzelijst waarin de deelnemers meerdere antwoorden konden aanduiden. Ze dienden elke manier aan te duiden waarop ze ooit aan condooms kwamen. Naast 'dat weet ik niet meer', 'andere, namelijk:' en 'ik heb nog nooit condooms gebruikt' waren de mogelijkheden 'ik gebruik condooms van mijn sekspartner(s)', 'ik gebruik condooms die ik gratis krijg' of 'ik koop zelf condooms'.

Aan iedereen die in de vorige vraag aangaf ooit zelf condooms te hebben gekocht, werd gevraagd op welke plek die meestal condooms kocht. Op die manier werd de **aankoopplaats** bevraagd. Er volgde een lijst van zes mogelijkheden (waaronder 'in een online apotheek', 'in een fysieke drogisterij (bijvoorbeeld Kruidvat, Di)' of 'in een fysieke apotheek'), aangevuld met een optie om een andere plek aan te geven.

Tot slot werden enkele **drempels tot aankoop** bevestigd. Hierbij werden vier drempels gekozen die volgens de deelnemers aan de diepte-interviews sterk doorwogen wanneer ze condooms aankochten of dat wilden doen. De drempels werden bevestigd via vier statements. Twee daarvan hadden betrekking op kostprijs ('condooms zijn te duur', 'de prijs van condooms heeft me al tegengehouden om ze te gebruiken'), twee op keuze van condoom ('ik vind het makkelijk om te beslissen welke soort (dikte, smaak, merk,...) condooms ik zou kopen', 'ik heb het gevoel dat condooms mij(n) sekspartner(s) over het algemeen goed passen'). Deelnemers dienden aan te duiden in hoeverre ze het eens waren met de uitspraken. Daarbij hadden ze keuze uit vijf mogelijke antwoorden gaande van 'helemaal mee oneens' tot 'helemaal mee eens', aangevuld met 'niet van toepassing'.

3.3.8 Factoren met betrekking tot seksuele gezondheid

Tot slot volgden nog enkele vragen over seksuele gezondheid. Deze vragen werden enkel voorgelegd aan wie ooit seks had. Zo werd naar **ongeplande zwangerschap** gevraagd door te peilen of de deelnemer of de sekspartner(s) ooit zwanger waren geweest zonder dat ze het gepland hadden. Hierbij konden de deelnemers, 'ja', 'nee' of 'niet van toepassing' aanduiden.

Anticonceptiegebruik werd bevestigd door te vragen naar de anticonceptiemiddelen die de deelnemer of de sekspartner in de afgelopen zes maanden gebruikte. Hierbij dienden ze alle middelen aan te duiden die ze in die periode gebruikten uit een lijst van vijftien middelen (bijvoorbeeld 'de pil', 'een staafje (implantaat)' of 'een diafragma'). Er was ook de mogelijkheid om aan te duiden dat ze geen anticonceptiemiddel gebruikten of een ander middel aan te vullen. Bij al wie aanduidde de afgelopen zes maanden geen anticonceptiemiddel te hebben gebruikt, werd gevraagd waarom dat het geval was. Er volgde een lijst met dertien mogelijkheden waarin de deelnemers meerdere opties konden aanduiden met daarin onder andere 'ik heb geen seks gehad in de afgelopen zes maanden', 'anticonceptie is te duur voor mij' of 'we proberen om zwanger te worden'.

Vervolgens werd gevraagd naar **soi-testing**. Eerst was er de ja-nee-vraag 'heb je ooit een soi-test laten uitvoeren? Dit is een test naar seksueel overdraagbare aandoeningen'. Deelnemers konden ook antwoorden dat ze het antwoord niet wisten. Al wie positief antwoordde op de eerste vraag werd vervolgens gevraagd om de reden om te testen aan te duiden uit een lijstje van elf redenen, aangevuld met een andere reden. Tot slot werd iedereen die zich ooit liet testen gevraagd of de uitslag op een test ooit positief was via een ja-nee-vraag met een optie om 'ik weet het niet' aan te duiden.

Om te peilen naar **middelengebruik bij seks** werd gevraagd om alle middelen die de deelnemer de afgelopen zes maanden gebruikte voor of tijdens seks aan te duiden. Hier waren meerdere antwoorden mogelijk in een lijstje van zeven middelen waaronder 'alcohol', 'cannabis' of 'poppers'. Er werd ook gevraagd naar de erectiepijl, zodat hier geen afzonderlijke vraag naar gesteld hoefde te worden. Verder was er de optie om andere middelen aan te duiden of aan te geven dat iemand geen middelen gebruikte voor of tijdens seks.

Tot slot werd gevraagd op de deelnemer de afgelopen zes maanden **PrEP** gebruikte via een ja-nee-vraag. Bij deze vraag werd toegelicht dat PrEP een pil is die je beschermt tegen hiv voor mensen die een grotere kans lopen om hiv te krijgen.

3.4 Analyses

Het kwantitatieve luik van het onderzoek had voornamelijk tot doel om na te gaan wie welk gedrag stelt, attitude heeft of ervaring beleeft. Daarom werden naast beschrijvende statistieken voornamelijk chi²-testen uitgevoerd om samenhang tussen twee variabelen na te gaan. In samenspraak met de stuurgroep werden enkele variabelen gekozen waarvoor samenhang met condoom-variabelen werd nagegaan. Dit waren leeftijd, gender, scholingsgraad gender van de sekspartner en type sekspartner (los of vast). Bij de chi²-test werden groepsverschillen nagegaan op basis van z-scores. Daarbij werden p-waarden telkens gecorrigeerd voor multiple testen via de Bonferroni post-hoc test. Andere groepsverschillen werden nagegaan via T-tests of Sign tests. Er werd telkens het significantieniveau van .001 gehanteerd.

Om na te gaan welke persoonlijke en contextuele kenmerken verbonden waren met frequentie van condoomgebruik werd een multinominale regressieanalyse uitgevoerd. Hierbij waren we niet zozeer geïnteresseerd in het vinden van een zo spaarzaam mogelijk model. Wel wilden we weten of en hoe bepaalde kenmerken samenhangen met frequentie van condoomgebruik en of ze nog opgaan na controle voor de andere kenmerken. Daarom werd een lijst van voorspellers stepwise in de analyse opgenomen. Die lijst met voorspellers is opgesteld op basis van domeinkennis verworven via gesprekken met experts binnen reproductieve gezondheid, soi & hiv, seksueel welbevinden en seksuele ontwikkeling.

4 Bronnen

Buysse, A., Caen, M., Dewaele, A., Enzlin, P., Lievens, J., T'Sjoen, G., ... & Vermeersch, H. (2013). *Sexpert: seksuele gezondheid in Vlaanderen* (p. 273). Academia Press.

Davis, K. C., Hammett, J. F., Chen, W., Stewart, R., & Kirwan, M. (2024). A scoping review of nonconsensual condom removal ("stealth") research. *Trauma, Violence, & Abuse, 25*(1), 215-230.

Davis, K. C., Stappenbeck, C. A., Norris, J., George, W. H., Jacques-Tiura, A. J., Schraufnagel, T. J., & Kajumulo, K. F. (2014). Young men's condom use resistance tactics: A latent profile analysis. *The Journal of Sex Research, 51*(4), 454-465.

Holmes, K. K., Levine, R., & Weaver, M. (2004). Effectiveness of condoms in preventing sexually transmitted infections. *Bulletin of the World Health Organization, 82*(6), 454-461.

Motmans, J., Burgwal, A., & Dierckx, M. (2020). *Adviesnota. Het meten van genderidentiteit in kwantitatief onderzoek*. Gent: Transgender Infopunt, UZ Gent.

Reece, M., Herbenick, D., Hollub, A. V., Hensel, D. J., & Middlestadt, S. E. (2010). A psychometric assessment of the multi-factor attitude toward condoms scale (MFACS). *International Journal of Sexual Health, 22*(2), 119-129.

Rock, E. M. (2005). A Rose by Any Other Name? Objective Knowledge, Perceived Knowledge, and Adolescent Male Condom Use. *PEDIATRICS, 115*(3), 667-672.

5 Bijlagen

5.1 Teststatistiek multinominale regressie-analyse gebruikersfrequentie

Frequentie	B	Sig.	Exp(B)	95% Betrouwbaarheidsinterval	
				Ondergrens	Bovengrens
nooit					
Hoge attitude	-1,774	<,001	0,17	0,128	0,226
Hoog gemak bespreken	0,24	0,353	1,271	0,766	2,107
Hoge norm	-0,216	<,001	0,806	0,713	0,91
Vrouw	-0,183	0,181	0,833	0,637	1,089
Genderqueer	-0,423	0,214	0,655	0,336	1,277
Vrouwelijke sekspartner	-0,545	<,001	0,58	0,441	0,762
Midden geschoold	0,169	0,416	1,184	0,788	1,78
Lang geschoold	0,27	0,183	1,31	0,88	1,95
Migratieachtergrond	-0,127	0,42	0,88	0,646	1,2
Losse partner	-1,369	<,001	0,254	0,204	0,317
Verschillende types partners	-0,052	0,7	0,95	0,73	1,236
PrEP gebruikt	0,96	0,003	2,611	1,375	4,962
Beperking	-0,167	0,073	0,847	0,706	1,015
Betaald gekregen voor seks	-0,28	0,034	0,756	0,584	0,979
Betaald voor seks	-0,043	0,846	0,958	0,62	1,479
Lage objectieve kennis	-0,107	0,336	0,898	0,722	1,117
Lage subjectieve kennis	0,279	0,133	1,321	0,919	1,9

	Tiener	-1,313	<,001	0,269	0,215	0,336
	Twintiger	-0,252	0,001	0,777	0,667	0,905
	Veertiger	0,688	<,001	1,991	1,653	2,397
	50-64 jaar	1,371	<,001	3,94	3,012	5,153
	65-80 jaar	2,141	<,001	8,506	4,363	16,583
	Hormoonvermijder	-0,919	<,001	0,399	0,351	0,453
	Religieus persoon	-0,134	0,305	0,875	0,677	1,13
	Moeilijk rondkomen met inkomen	-0,046	0,729	0,955	0,737	1,238
	Erectiepil gebruikt	0,194	0,265	1,214	0,863	1,707
	Andere anticonceptie gebruikt	1,599	<,001	4,947	4,297	5,695
	Ongepland Zwanger	0,289	0,007	1,335	1,084	1,643
	Soi	0,177	0,105	1,194	0,964	1,478
	Alcohol bij seks	0,053	0,384	1,055	0,936	1,188
	Middelen bij seks	0,49	<,001	1,632	1,33	2,003
	Getest op soi	0,317	<,001	1,372	1,205	1,563
soms						
	Hoge attitude	-1,218	<,001	0,296	0,221	0,396
	Hoog gemak bespreken	0,15	0,563	1,161	0,7	1,926
	Hoge norm	0,069	0,282	1,072	0,945	1,216
	Vrouw	-0,618	<,001	0,539	0,413	0,703
	Genderqueer	-0,712	0,027	0,491	0,261	0,923
	Vrouwelijke sekspartner	-0,662	<,001	0,516	0,393	0,676
	Midden geschoold	-0,084	0,678	0,92	0,619	1,366
	Lang geschoold	-0,039	0,845	0,962	0,653	1,417
	Migratieachtergrond	0,083	0,573	1,087	0,814	1,452
	Losse Partner	-0,396	<,001	0,673	0,557	0,813
	Verskillende types partners	0,804	<,001	2,234	1,788	2,792
	PrEP gebruikt	1,208	<,001	3,345	1,857	6,026

Beperking	-0,137	0,148	0,872	0,725	1,05
Betaald gekregen voor seks	0,177	0,16	1,193	0,932	1,528
Betaald voor seks	0,244	0,225	1,277	0,86	1,895
Lage objectieve kennis	-0,142	0,195	0,868	0,7	1,075
Lage subjectieve kennis	-0,182	0,293	0,834	0,594	1,17
Tiener	0,015	0,886	1,015	0,828	1,243
Twintiger	0,006	0,94	1,006	0,859	1,179
Veertiger	0,18	0,082	1,197	0,977	1,466
50-64 jaar	0,745	<,001	2,106	1,573	2,819
65-80 jaar	1,299	<,001	3,664	1,759	7,633
Hormoonvermijder	-0,483	<,001	0,617	0,543	0,701
Religieus persoon	0,094	0,463	1,099	0,855	1,412
Moeilijk rondkomen met inkomen	0,033	0,802	1,034	0,798	1,339
Erectiepil gebruikt	0,274	0,105	1,316	0,944	1,834
Andere anticonceptie gebruikt	1,72	<,001	5,583	4,803	6,489
Ongepland zwanger	0,292	0,009	1,338	1,074	1,667
Soi	0,166	0,13	1,18	0,952	1,463
Alcohol bij seks	0,201	0,001	1,223	1,082	1,382
Middelen bij seks	0,424	<,001	1,528	1,257	1,858
Getest op soi	0,312	<,001	1,366	1,194	1,563

De referentiecategorie is (bijna) altijd

5.2 Gespreksgids diepte-interviews

Inleiding

Om te beginnen aan het interview zou ik graag wat meer te weten komen over jou.

- **Kan je eens iets over jezelf vertellen?**
- **Welke woorden komen meteen in jou op als je het woord condoom hoort?**
- **We gaan het vandaag dus hebben over condooms. Weet je nog wat je eerste ervaring was met condooms? Kan je daar wat meer over vertellen?**
  - Herinnering condoom leren gebruiken, eerste keer met condoom, eerste keer zonder condoom

Wanneer we over condooms spreken, spreken we ook over seks. Kan je me wat meer vertellen over je seksleven vandaag de dag? Hoe ziet dit eruit?

- **Zou je wat meer kunnen vertellen over hoe je seksleven eruitziet?**
  - Wat vind je belangrijk in seks? Met wie heb je seks? In welke situaties heb je zoal seks? Samenvatten en nagaan of dit volledig beeld geeft.
- **Welke plaats hebben condooms in jouw seksleven?**
  - hoe vaak, waarom [frequentie], vrouwencondoom
- **Wat maakt dat je meestal [g]een condoom gebruikt?**
  - Doe je ook nog andere dingen om [reden(en)], hoe combineren, hoe is het om daarvoor op een condoom te vertrouwen, ervaring met andere methodes + vergelijken, wat maakt overstap, met wie besproken + meer vertellen over bespreking

Bespreken

Ik wil het graag wat uitgebreider hebben over de manier waarop je condooms bespreekt met je sekspartner(s).

- **Hoe verloopt dit?**
  - Hoe besproken? Wie beslist? Wie stelt voor? Hoe is dit voor jou?
- **Hoe heb je het met je sekspartner(s) over een condoom gebruiken of niet?**
  - Op welke manier mening duidelijk maken, wat wordt er gezegd, argumenten langs beide kanten, ook ervaring met andere kant (net wel of geen condoom willen gebruiken), hoe is het om dit te bespreken? Wat maakt het makkelijk(er) of moeilijk(er)?
- **Denk je hier soms over na vooraleer je seks gaat hebben?**
  - Hoe? Kan je omschrijven met welke gevoelens je hierover nadenkt?
- **Wiens verantwoordelijkheid is het om een condoom te voorzien?**
  - Van jou of van je sekspartner? Waarom? Is dit altijd zo, of is het soms ook anders? Wanneer?
- **Heb je het soms over condooms met anderen?**
  - Met wie? Per categorie proberen: wat wordt er gezegd? Wat vind je hiervan?

Gebruiken

Nu gaan we het wat uitgebreider hebben over de plaats van condooms binnen jouw seksleven.

- **Je omschreef net dat je [gebruikersprofiel]. In welke situaties loopt dit anders?**
  - In welke situaties loopt het anders? (sekspartner, moment, locatie, alcohol, drugs, opwinding, erectie, al dan niet geplande seks, gedachten en gevoelens over sekspartner,...) Wat maakt dat het [dan] anders loopt?
- **Twijfel je soms om wel of niet een condoom te gebruiken?**
  - Kan je me meenemen in je gedachten op dat moment? Wat gaat er dan in je om? Welke overwegingen maak je dan zoal? Welke dingen bepalen of je wel of geen condoom gebruikt?
- **Hoe is je condoomgebruik veranderd doorheen de tijd?**
  - Op welke manier? Hoe komt dit?
- **Momenteel [gebruikerspatroon omschrijven]. Wat moet er voor jou veranderen opdat je [g]een condoom zou gaan gebruiken?**

User journey

Wanneer condoomgebruik niet langer dan 3 maanden geleden is: We gaan nu je gebruikersreis stap voor stap omschrijven. Dat wil zeggen dat we teruggaan naar de laatste keer dat je een condoom gebruikte en stilstaan bij elke stap; van vooraleer je seks had tot nadat je het condoom gebruikt hebt. [bij gebruikers vrouwencondoom, bespreken we dit condoom]

- **Vertel eens over de stappen die je zette vooraleer je het condoom gebruikte. Kan je vertellen hoe je er aan kwam?**

- Hoe was dit voor jou? Wat vind je belangrijke eigenschappen van een condoom?
- Waar werd het condoom nadien bewaard?
- **We gaan nu terug naar die laatste keer dat je seks had met condoom. Op een bepaald moment haalt iemand er een condoom bij. Wanneer was dit en wat gebeurde er allemaal?**
  - Hoe verliep omdoen? Gedachten, gevoelens, sfeer voor en na? Wat is voor jou een goed moment om een condoom aan te doen? Waarom?
- **Hoe ervaarde je de seks met het condoom?**
  - Zou de seks anders verlopen zijn zonder condoom denk je? Hoe dan? Meerdere gebruikt? Wanneer wissel?
- **Hoe verliep het uitdoen van het condoom?**
  - Hoe wordt dat moment bepaald? Door wie? Ooit al uitgedaan zonder dat de ander het door had? Al meegemaakt dat het condoom werd uitgedaan zonder dat jij het door had? Hoe was dit? Mening strafbaarheid.
- **We hadden het nu over de laatste keer dat je een condoom gebruikte. Zijn er nog andere keren dat je een condoom gebruikte die je je specifiek herinnert?**
  - Waarom is die situatie je bijgebleven? Wat gebeurde er toen? Wat ging er door je heen?
  - Zijn er nog andere momenten die je duidelijk zijn bijgebleven?
- **Zijn er ook keren die je je net herinnert omdat er geen condoom gebruikt werd?**
  - Zijn er keren dat je net geen condoom gebruikt hebt, terwijl je dit eigenlijk wel van plan was? Gebeurt dit vaker? Wanneer? Gevoelens tijdens en achteraf?

Ervaren

We zijn bij het laatste deel van ons gesprek aangekomen. Dat gaat over hoe het voor jou is om een condoom te gebruiken.

- **Wat zijn voor jou verschillen aan seks hebben met of zonder condoom?**
- **Wat vind jij goed aan condooms?**
  - Wat zet je aan om er één te gebruiken?
- **Wat vind jij lastig aan condooms?**
  - Wat houdt je tegen er één te gebruiken?
- **Kan je beschrijven op welke momenten je het moeilijk vindt om een condoom te gebruiken?**
  - Een condoom gebruiken is moeilijker wanneer de penis slapper voelt. Maakt dit de ervaring anders? Hangt het feit of je er een condoom gebruikt daar soms van af? Lukt het voor jou om een condoom te gebruiken wanneer je alcohol op hebt? Drugs? Zekerheid over je lichaam? Sekspartner?
- **Eerder onderzoek toont aan dat mensen minder graag condooms gebruiken wanneer ze onzeker zijn over hun lichaam of hun penis. Hoe denk jij hierover?**
  - Situaties waarin dit anders is?
- **Voor sommigen verschilt de ervaring met condooms afhankelijk van hoe ze hun (partners) penis ervaren. Hoe is dit voor jou?**
  - Afhankelijk van sekspartner?
- **Als er één ding was dat je kon veranderen aan condooms, wat zou het dan zijn?**
- **Stel dat er geen condooms bestonden, wat zou dit voor jou veranderen?**

Slot

Zo, dan hebben we alles besproken wat ik graag wou weten.

- Is er iets dat je nog zou willen zeggen?
- Is er iets wat nog niet aan bod kwam wat je nog graag wil aanhalen?
- Heb je nog vragen voor me?

Dan zit ons gesprek erop. Wanneer er nog dingen zijn die je graag wil zeggen of vragen, mag je me altijd contacteren. Heel erg bedankt voor je tijd en het gesprek!

5.3 Gespreksgids focusgroep gezondheidswerkers

Eigen beroepspraktijk

Een eerste onderwerp waar ik het over wil hebben is de gesprekken die jullie hebben over condooms met cliënten of patiënten. **Hoe bespreek je condooms met hen?**

- *Proben voor:*
  - **Wie:** Met wie voer je deze gesprekken vooral? Door wie wordt het aangebracht? Met wie bespreek je het nu niet maar zou je het willen bespreken? Waarom?
  - **Wanneer:** Hoe komt het onderwerp ter sprake? Op welke momenten wordt er over condooms gepraat? Wanneer zou er over condooms gepraat moeten worden? Gebeurt dit dan ook effectief? Waarom wel/niet?
  - **Wat:** Waarover gaan die gesprekken? Wat bespreek je tijdens die gesprekken? (*voorbeelden enkel geven indien niets van de groep komt: Praktische zaken? Gebruikersinstructies? Gebruikerservaring door patiënt of cliënt,...*)
  - **Hoe:** Wat zijn voor jou belangrijke aandachtspunten bij het bespreken van condooms? Blijft het enkel bij gesprekken of geef je ook andere vormen van informatie? Dewelke? (*voorbeelden enkel geven indien niets van de groep komt: folder, condooms meegeven, omdoen demonstreren*)
  - **Ervaring:** Hoe is het voor jou om te spreken over condooms in je beroepspraktijk? Hoe ervaar je dit? Wat loopt er vlot? Wat loopt er moeilijk? Hoe komt dit? Wanneer is het makkelijk om dit te bespreken? Wanneer is het moeilijk?
  - **Cruciale ervaringen:** Zijn er bepaalde gesprekken over condooms die je je nog specifiek kan herinneren? Kan je een voorbeeld geven?

Eventueel: (laten) opschrijven op kaartjes wat er allemaal besproken wordt en nadien door de groep een volgorde van belangrijkheid en/of frequentie laten bepalen. Geen foto vergeten nemen!

Ondersteuning

Ik ga nu enkele stellingen voorlezen. Als je akkoord bent, mag je je hand opsteken. We gaan er daarna verder op in.

- **Ik vind condooms bespreken met mijn patiënten of cliënten makkelijk.**
  - *Probes:* Wat zou dit soort gesprekken nog vlotter kunnen doen verlopen?
- **Ik voel me goed bij de manier waarop ik gesprekken over condooms aanpak.**
- **Ik pak gesprekken over seksuele gezondheid zoals condooms op een specifieke manier aan, anders dan andere thema's die ik bespreek.**
- **Ik heb nood aan meer omkadering of ondersteuning voor gesprekken over seksuele gezondheid, zoals condooms.**
  - *Probes:* Welke ondersteuning verwacht jullie op dit vlak van organisaties als Sensoa?
  - *Probes bij alle stellingen:* waarom stak jij je hand (niet) op? Wie dacht er anders over? Waarom?

Doelgroep

Als laatste thema zullen we het hebben over wat jullie horen vanuit de doelgroepen waarmee jullie werken over condooms. Welke ervaringen met condooms horen jullie terugkomen?

- *Proben voor:*
  - **Noden:** Welke noden zijn er volgens jullie bij je doelpubliek met betrekking tot condooms? Waar lopen zij tegenaan als het over condooms gaat? Zijn er ook profielen waar je mee werkt met specifieke noden?

- **Gebruik:** Hoe zit het volgens jou met condoomgebruik onder jouw doelgroepen?
- **Kenmerken:** Hoe pas je wat je vertelt over condooms aan aan wie er voor je zit? Bij welke doelgroepen lijkt de nood aan informatie het grootst? Zijn er nog specifieke doelgroepen die opvallen? Waarom? Wie zijn de cliënten die zelf vragen stellen over condooms? Zijn er ook typische kenmerken van personen bij wie dit onderwerp net moeilijker ligt?
- **Mening:** Welke meningen over condooms heb je al opgevangen vanuit je patiënten of cliënten?
- **Norm:** Wanneer moet iemand volgens jou een condoom gebruiken? Verschilt dit van hoe je doelpubliek hierover denkt? Op welke manier?

In het kader van dit onderzoek hebben we ook al heel wat interviews afgenomen met mensen over hun condoomgebruik. [Contrast of gelijkenis met ervaring binnen de focusgroep aanhalen]. Is dit iets dat jullie herkennen? Speel je daar op in? Op welke manier? Hoe zouden we hier in de toekomst sterker op kunnen inspelen?

Slot

We zijn aan het einde van de focusgroep gekomen.

- Zijn er zaken die we nog niet besproken hebben en die je graag aan bod wil laten komen?
- Hebben jullie nog vragen voor mij?

5.4 Gespreksgids focusgroep leerkrachten en vormingswerkers

Eigen beroepspraktijk

Een eerste onderwerp waar ik het over wil hebben is de gesprekken die jullie hebben over condooms met leerlingen of deelnemers van vormingen. Hoe bespreek je condooms met hen?

Proben voor:

- **Hoe:** Op welke manier heb je het over condooms? In welke lessen of vormingen komt dit onderwerp aan bod? Heb je het soms ook in informele gesprekken met je leerlingen of deelnemers over dit thema? Wat komt in die conversaties naar voor?
- **Wanneer:** Hoe komt het onderwerp ter sprake? Op welke momenten wordt er over condooms gepraat? Wanneer zou er over condooms gepraat moeten worden? Gebeurt dit dan ook effectief? Waarom wel/niet?
- **Wat:** Wat zijn voor jou belangrijke aandachtspunten wanneer je les of vorming geeft over condooms? Waarover gaan de lessen? (*voorbeelden enkel geven indien niets van de groep komt: Praktische zaken? Gebruikersinstructies? Gebruikservaring,...*)
- **Ervaring:** Hoe is het voor jou om les of vorming te geven over condooms? Hoe ervaar je dit? Wat loopt er vlot? Wat loopt er moeilijk? Hoe komt dit? Wanneer is het makkelijk om dit te bespreken? Wanneer is het moeilijk?
- **Cruciale ervaringen:** Zijn er bepaalde momenten waarop het over condooms ging en die je je nog specifiek kan herinneren? Kan je een voorbeeld geven?

Eventueel: (laten) opschrijven op kaartjes wat er allemaal besproken wordt en nadien door de groep een volgorde van belangrijkheid en/of frequentie laten bepalen. Geen foto vergeten nemen!

Ondersteuning

Ik ga nu enkele stellingen voorlezen. Als je akkoord bent, mag je je hand opsteken. We gaan er daarna verder op in.

- **Ik vind condooms bespreken met mijn leerlingen en deelnemers makkelijk.**
  - *Probes:* Wat zou dit soort gesprekken nog vlotter kunnen doen verlopen?
- **Ik voel me goed bij de manier waarop ik lessen of vormingen over condooms aanpak.**
- **Ik pak lessen of vormingen over seksuele gezondheid zoals condooms op een specifieke manier aan, anders dan andere thema's die ik bespreek.**
- **Ik heb nood aan meer omkadering of ondersteuning voor lesmomenten over seksuele gezondheid, zoals condooms.**
  - *Probes:* Welke ondersteuning verwacht jullie op dit vlak? Van wie zou die moeten komen?
  - *Probes bij alle stellingen:* waarom stak jij je hand (niet) op? Wie dacht er anders over? Waarom?

Doelgroep

Als laatste thema zullen we het hebben over wat jullie horen vanuit de doelgroepen waarmee jullie werken over condooms. Welke ervaringen met condooms horen jullie terugkomen?

Proben voor:

- **Noden:** Waar lijkt het meest nood aan bij de groepen waar jij mee werkt als het aankomt op condooms? (*voorbeelden enkel geven indien niets van de groep komt: waar je condooms kan vinden, hoe je dit kan bespreken met je sekspartner, hoe,...*). Zijn er ook profielen waar je mee werkt met specifieke noden?
- **Gebruik:** Hoe zit het volgens jou met condoomgebruik onder jouw doelgroepen?
- **Kenmerken:** Bij welke profielen lijkt de nood aan informatie het grootst? Zijn er nog specifieke doelgroepen die opvallen? Waarom?
- **Mening:** Welke meningen over condooms heb je al opgevangen vanuit de mensen waar jij mee werkt?
- **Norm:** Wanneer moet iemand volgens jou een condoom gebruiken? Verschilt dit van hoe je doelpubliek hierover denkt? Op welke manier?

In het kader van dit onderzoek hebben we ook al heel wat interviews afgenomen met mensen over hun condoomgebruik. [Contrast of gelijkenis met ervaring binnen de focusgroep aanhalen]. Is dit iets dat jullie herkennen? Speel je daar op in? Op welke manier? Hoe zouden we hier in de toekomst sterker op kunnen inspelen?

- Eventueel: (laten) opschrijven op kaartjes op welke plekken of bij wie hun doelpubliek informatie haalt over condooms. Vervolgens in groep een volgorde laten beslissen waarbij de belangrijkste bron van informatie bovenaan komt te liggen. Geen foto vergeten nemen!
- Eventueel: kaartjes met topics linken aan informatiebronnen? Geen foto vergeten nemen!

Slot

We zijn aan het einde van de focusgroep gekomen.

- Zijn er zaken die we nog niet besproken hebben en die je graag aan bod wil laten komen?
- Hebben jullie nog vragen voor mij?

5.5 Gespreksgids ouders en voogden van tieners

Bespreken

Dit onderzoek gaat specifiek over condooms. Eerst en vooral zou ik willen vragen wie het al met z'n kinderen had over condooms?

- Proben voor:
  - **Wat?** Over welk aspect van condooms ging het? Wat wordt er gezegd over [onderwerp]. Wat zou je willen bespreken? Zijn er zaken die je zou willen bespreken maar nog niet gedaan hebt? Dewelke? Wat maakt dat dit nog niet besproken is?
    - Bespreken jullie soms ook [onderwerp aanhalen wat nog niet besproken is]? (bijvoorbeeld: fouten of problemen bij condoomgebruik, wat condoomgebruik lastiger kan maken, wat condoomgebruik makkelijker kan maken, hoe je condooms kan bespreken met je sekspartner, de praktische kant van het verhaal (kopen, omdoen),...)
  - **Hoe?** Hoe verlopen zo'n gesprekken? Wie is er allemaal bij?
  - **Wanneer?** Hoe komt zo'n gesprek tot stand? Wie neemt initiatief? Doe je dit bewust? Weet je nog wanneer dit (voor het eerst) besproken werd? Wat is volgens jullie een gepaste leeftijd?

Ervaring

*Het over condooms hebben met je kinderen is voor veel mensen niet evident [eventueel inpikken op iets wat net al gezegd werd]. Ik zou het nu wat uitgebreider willen hebben over hoe dit is voor jullie. **Hoe loopt dit voor jou?***

- Proben voor:
  - **Wat?** Wat vind je moeilijk? Wat loopt voor jou vlot?
  - **Hoe?** Vroeger onderzoek laat zien dat veel jongeren vinden dat hun ouders nogal vaag spreken over condooms. Herkennen jullie zich hierin, hoe is dit bij jullie? Bespreken jullie dit anders met dochters dan met zoons?
  - **Uitdagingen?** Welke zaken zijn voor jou het uitdagends om te bespreken? Wat maakt dit zo moeilijk? Op welke manier kan dit makkelijker gemaakt worden?
  - **Noden?**
  - **Cruciale ervaringen:** Zijn er bepaalde momenten waarop het over condooms ging en die je je nog specifiek kan herinneren? Kan je een voorbeeld geven?

Normatief kader

*Als laatste thema gaan we bespreken wat jullie belangrijk vinden in condooms bespreken met je kind. **Wat wil je graag meegeven aan je kind wanneer het gaat over condooms?***

- Ligt dit anders voor jongens dan voor meisjes?

*Ik ga nu enkele stellingen voorlezen. **Ik zou willen dat je je hand opsteekt als je akkoord gaat.***

- **Er zijn situaties waarin mensen geen condoom hoeven te gebruiken.**
  - Wanneer hoeft dit niet volgens jou? Waarom wel/niet?
- **Er zijn situaties waarin mijn kind geen condoom hoeft te gebruiken.**
  - Wanneer hoeft dit niet volgens jou? Waarom wel/niet?
- **Wanneer zou iemand een condoom moeten gebruiken volgens jou?**
- **Geldt dit ook voor je kind?** Wanneer zou je kind een condoom moeten gebruiken volgens jou?
  - Waarom?
  - Denkt je kind er volgens jou hetzelfde over?

*Jullie kinderen kunnen op heel veel verschillende plekken informatie vinden over condooms. **Hoe zien jullie jullie eigen rol hierin?***

- Welke andere bronnen raadplegen jullie kinderen volgens jullie?
- Welk soort informatie halen ze daar volgens jullie?

- Van welke informatie hoop je dat je kind het ergens anders haalt?
- Waarvan hoop je dat het met jou besproken wordt?

Slot

We zijn aan het einde van de focusgroep gekomen.

- Zijn er zaken die we nog niet besproken hebben en die je graag aan bod wil laten komen?
- Hebben jullie nog vragen voor mij?

5.6 Gespreksgids sekswerkers

How you discuss and speak about condoms

*A first topic I want to talk about is you talk about condoms with. **Try to think to yourself which people you all talk about condoms with, it could be about women's or men's condoms.** You can write them down on your sheet. Which persons did you write down?*

For each party discuss. Probes:

- What is being said? What are you talking about?
- How do you handle this?
- What is it like for you to discuss condoms with that?

Do you also sometimes discuss condoms with [target group not yet addressed] (for example: colleagues, patrons, doctors, customers, your supervisor, organizations like Utsopi,...)

I would like to talk further about the **customers**. How do you discuss condoms with them?

- How do you bring up the topic? At what time?
- How do clients react?
- In what situations is it difficult to discuss? At what times is it just easy?
- How do you try to convince the client if they don't want to use a condom and you do? What if you don't agree with the client?

Using

We have already talked about how you discuss condoms, now I would like to talk about using them. When do you use condoms with clients?

- How do you decide whether or not to use condoms with clients? Why? Is it always this way? Are there any situations where it doesn't go this way?
- What does it depend on whether or not you use a condom?
- What are good reasons for you not to use a condom?
- Difference with sex in your spare time?

For what reason do you use a condom?

- Are there any other reasons? Do you think there are other good things, next to ...?
- Do you do other things to avoid getting pregnant?
- Do you do other things to avoid getting an STI?

What steps do you a with the condom when you have sex with a client? We will start at the beginning;

- What condoms do you use?
  - Why?
  - Where do you get them?
  - Do you notice much difference in type of condom? Do you adjust the type of condom according to the client? Do you adjust it according to the type of sex you are having?

- What do you think of the price?
- puts it on? takes the condom off? Are there any important issues to discuss?
- A lot can go wrong with a condom. What problems have you experienced with a condom?
  - What happened then?
  - What was this like for you?
  - What did you do afterwards?
  - can help you if such things happen?
- How do you try to avoid problems with condoms? What do you do to avoid having a problem with the condom?
- What do you do after a condom comes off or tears?

*Have you ever had to deal with **stealth**, that is, someone suddenly taking off a condom without discussing it with you.*

- What was this like? How do you handle this kind of situation?
- Sneaking a condom off during penetrative sex is forbidden by law. How do you feel about this?

*Can you tell about a time when you **wanted to use a condom but ended up not using one**?*

- What happened then?

Experience

Finally, I want to talk about how you experience condoms. What is it like for you to use a condom?

- What do you find disadvantages? What problems do you have with condoms?
- What do you find advantages? What is good about condoms?
- What is the difference between using condoms with clients and in your spare time?

What do your clients say about condoms?

What do they think are disadvantages?

What advantages do you hear from them?

Suppose condoms did not exist, what would this change for you?

If you could change anything about condoms, what would it be?

5.7 Vragenlijst online survey

Welkom! Bedankt dat je de tijd neemt om deze vragenlijst in te vullen. Hier kan je wat meer informatie over de vragenlijst lezen.

Waarover gaat de vragenlijst?

De vragen gaan over jouw ervaringen met condooms. Gebruik je liever geen condooms of net wel en waarom? We zijn benieuwd naar jouw mening en ervaring over condooms. Heb je (nog) geen seks? Doe zeker ook mee, want we zijn ook benieuwd naar jouw mening.

Wie mag deelnemen?

Je bent 16 jaar of ouder. Je woont in Vlaanderen of je bent een Vlaming in Brussel, Wallonië of het buitenland.

Waarom meedoen?

- Je kan een waardebon van 20 euro winnen. Geldig in verschillende winkels en webshops. Bijvoorbeeld Bol.com, Decathlon, Zalando.
- Wat vinden mensen in Vlaanderen van condooms? Gebruiken ze wel of geen condooms en waarom? Als deelnemer help je Sensoa om nog betere informatie te geven aan Vlamingen zoals jij. Dat is onze taak als Vlaams expertisecentrum voor seksuele gezondheid.
- Jouw bijdrage is heel waardevol, want enkel jij kan ons vertellen of je condooms gebruikt en welke goede of slechte ervaringen je daarmee hebt.

Praktische informatie

Het duurt ongeveer 15 minuten om de vragenlijst in te vullen. Er zijn geen goede of foute antwoorden, we zijn benieuwd naar jouw mening. De deelname is vrijwillig, je kiest zelf of je wil deelnemen of niet en je mag op elk moment stoppen door de vragenlijst te sluiten. Niet deelnemen of stoppen met de vragenlijst invullen heeft op geen enkele manier negatieve gevolgen voor je. Voor verdere informatie over de studie en hoe we je gegevens verwerken kan je [de informatiebrief](#) raadplegen. Je leest er ook waar je terecht kan bij een klacht.

Is mijn privacy beschermd?

Ja. De vragenlijst is volledig vertrouwelijk. Wil je kans maken op een waardebon van 20 euro? Dan kan je op het einde van de vragenlijst je mailadres opgeven zodat we je achteraf de waardebon kunnen toesturen. We bewaren je mailadres apart van jouw antwoorden op de vragenlijst en verwijderen het meteen nadat de winnaars zijn verwittigd. Heb je vragen over de vragenlijst of de manier waarop we je de gegevens verwerken, dan kan je contact opnemen met de onderzoekers via eva.koppen@sensoa.be of alexis.dewaele@ugent.be. Alle informatie over hoe we je gegevens verwerken en bij wie je terecht kan met vragen, kan je in [de informatiebrief](#) nalezen.

Wie voert deze studie uit?

Sensoa, het Vlaams expertisecentrum voor seksuele gezondheid en de UGent voeren deze studie uit. Heel wat experts van verschillende universiteiten, onderzoeksinstellingen en de overheid gaven advies om de vragenlijst zo passend mogelijk te maken.

Wat gebeurt er met de resultaten?

Je antwoorden zullen samen met de antwoorden van de andere deelnemers verwerkt worden in een rapport. Dit rapport stellen we voor aan gezondheidswerkers, leerkrachten, vormingswerkers en andere beroepsgroepen die advies geven over condooms.

Hoe meewerken?

Start hier door de volgende vraag met Ja te beantwoorden. Wil je niet deelnemen? Klik op nee of sluit de pagina.

Ga je akkoord met de volgende informatie?

- Ik neem vrijwillig deel aan deze wetenschappelijke studie.
- Ik weet dat ik me op elk ogenblik uit de studie mag terugtrekken zonder een reden tot beslissing te geven en zonder dat dit een invloed zal hebben op mijn verdere relatie met de onderzoeker.
- Ik heb het informatieformulier gelezen en heb voldoende uitleg gekregen over de aard, het doel, de duur, en de voorziene effecten van de studie. Ik kreeg de gelegenheid om vragen te stellen en ik heb op al mijn vragen een bevredigend antwoord gekregen. Ik weet dat ik rechten heb om mijn privacy te vrijwaren (o.a. inzage, verbetering, verwijdering) en tot wie ik me moet richten om deze rechten uit te oefenen.

Ja

Nee

Voor we aan de vragenlijst beginnen, stellen we een paar algemene vragen over jezelf.

Wat is je leeftijd?

Duid aan hoe oud je bent.

▼ 15 of jonger ... 100

Duid aan wat voor jou het best past.

- Ik woon in Vlaanderen
- Ik woon in Brussel
- Ik woon als Vlaming in Wallonië
- Ik woon als Vlaming in het Buitenland
- Geen van deze opties

Werd je bij je geboorte ingeschreven als vrouw of als man in het gemeenteregister?

- Vrouw
- Man
- Wil ik niet zeggen

Hoe zie jij jezelf? Ik zie mezelf als een...

- Vrouw
- Man
- Non-binair persoon
- Anders, namelijk: _____

Welk geslachtsdeel of welke geslachtsdelen heb je?

Je kan meerdere antwoorden aanduiden.

Waarom willen we dit weten? We vragen dit om te weten of een condoom over of in je geslachtsdelen zou passen. De vragenlijst is volledig anoniem.

Vagina

Penis

Andere, namelijk: _____

Ben je op dit moment schoolgaand?

Dat wil zeggen, volg je op dit moment (deeltijds) dagonderwijs?

Ja

Nee

Welke van de volgende studierichtingen volg je momenteel?

Lager secundair onderwijs (eerste en tweede graad middelbaar)

Hoger secundair onderwijs (derde graad middelbaar)

Bachelor aan een hogeschool of niet universitair hoger onderwijs van het korte type

Bachelor aan een universiteit (kandidatuur)

Master aan een hogeschool of niet universitair hoger onderwijs van het lange type

Master aan een universiteit (licentiaat)

Doctoraat

Wat is je hoogst behaalde diploma?

- Ik heb geen diploma
- Lager onderwijs
- Lager secundair onderwijs (eerste en tweede graad middelbaar)
- Hoger secundair onderwijs (derde graad middelbaar)
- Bachelor aan een hogeschool of niet universitair hoger onderwijs van het korte type
- Bachelor aan een universiteit (kandidatuur)
- Master aan een hogeschool of niet universitair hoger onderwijs van het lange type
- Master aan een universiteit (licentiaat)
- Doctoraat

Heb je een langdurig fysiek of psychisch gezondheidsprobleem, ziekte of handicap?

Met langdurig bedoelen we gezondheidsproblemen die zes maanden of langer duren of waarvan je verwacht dat ze zo lang zullen duren.

- Ja
- Nee

Ervaar je door dit gezondheidsprobleem, deze ziekte of handicap een beperking bij je dagelijkse activiteiten?

- Neen, helemaal niet
- Ja, in zekere mate
- Ja, veel

Welke nationaliteit heb je nu?

Je kan meerdere antwoorden aanduiden bij een dubbele nationaliteit.

Belgische

Nederlandse

Poolse

Marokkaanse

Turkse

Italiaanse

Weet ik niet

Anders, namelijk: _____

De volgende twee vragen gaan over je ouders. Het gaat hierbij om de persoon of personen die je zelf ziet als je ouder(s), dus niet noodzakelijk je biologische ouder(s).

Welke nationaliteit had jouw eerste ouder bij geboorte?

Je kan meerdere antwoorden aanduiden bij een dubbele nationaliteit.

Belgische

Nederlandse

Poolse

Marokkaanse

Turkse

Italiaanse

Weet ik niet

Anders, namelijk: _____

Welke nationaliteit had jouw tweede ouder bij geboorte?

Je kan meerdere antwoorden aanduiden bij een dubbele nationaliteit.

Belgische

Nederlandse

Poolse

Marokkaanse

Turkse

Italiaanse

Weet ik niet

Anders, namelijk: _____

Ik heb maar één ouder

Hoe belangrijk is religie voor jou?

- Zeer onbelangrijk
- Eerder onbelangrijk
- Tussenin
- Eerder belangrijk
- Zeer belangrijk

Hoe vaak in de afgelopen 6 maanden heb je deelgenomen aan godsdienstige of levensbeschouwelijke bijeenkomsten of erediensten?

- Nooit
- Enkel bij uitzonderlijke gebeurtenissen, zoals een huwelijk, begrafenis of een godsdienstige of levensbeschouwelijke feestdag zoals Pasen, Eid al-Fitr,...
- Maandelijks
- Meerdere keren per maand
- Wekelijks
- Meerdere keren per week

In welke mate kan je gezin comfortabel leven met het totale gezinsinkomen?

Met gezinsinkomen bedoelen we alle inkomsten van de personen met wie je samenleeft, waaronder je eigen inkomen. Als je alleen woont gaat het over je persoonlijke inkomen.

- Zeer moeilijk
- Eerder moeilijk
- Tussenin
- Eerder makkelijk
- Zeer makkelijk

Nu volgen enkele algemene vragen over je seksleven en hoe condooms daarin passen. Alleen seks waar jij en je sekspartner(s) mee instemden telt mee.

Met wie heb je meestal seks? Met seks bedoelen we hier en in de rest van de vragenlijst allerlei manieren van vrijen waarbij er genitaal contact is, dus het aanraken van de geslachtsdelen van iemand anders.

- Vrouwen
- Mannen
- Met personen die zich geen man of vrouw voelen
- Ik heb met verschillende van bovenstaande opties ongeveer even vaak seks
- Ik heb (nog) nooit seks gehad of (nog) nooit seks gehad met andere mensen dan mezelf

Met welk(e) soort partner(s) heb je in de afgelopen 6 maanden seks gehad?
Je kan meerdere antwoorden aanduiden.

- Eén of meerdere vaste liefdespartners, een vaste partner waarmee je ook een liefdesrelatie hebt
- Eén of meerdere vaste sekspartners, een seksbuddy, friend with benefits of iemand waarmee je regelmatig seks hebt zonder dat je er een liefdesrelatie mee hebt
- Eén of meerdere losse partners, een onenightstand of iemand waarmee je één keer of enkele keren seks had zonder dat je er een liefdesrelatie mee hebt
- Ik had geen seks met anderen in de afgelopen 6 maanden
- Andere, namelijk:.... _____

Heb je ooit een inwendig condoom gebruikt?

Dit is een condoom dat je in de vagina aanbrengt, ook vrouwencondoom genoemd. Met gebruiken bedoelen we dat jij of je sekspartner(s) het condoom droegen.

- Ja
- Nee

Heb je ooit een uitwendig condoom gebruikt?

Dit is een condoom dat je rond een penis of voorwerp doet, ook mannencondoom genoemd. Met gebruiken bedoelen we dat jij of je sekspartner(s) het condoom droegen.

- Ja
- Nee

In het vervolg van de vragenlijst stellen we verschillende vragen over condooms. Wanneer er niet bij staat of het een uitwendig of inwendig condoom is, **bedoelen we telkens het uitwendig condoom** (ook **mannencondoom** genoemd).

Als je denkt aan alle keren dat je in de afgelopen 6 maanden seks had, hoe vaak gebruikte je een condoom? Met gebruiken bedoelen we dat jij of je sekspartner(s) een condoom omhadden.

- Ik had geen seks in de afgelopen 6 maanden
- Nooit
- Zelden
- Soms
- Meestal
- Altijd of bijna altijd
- Dat weet ik niet meer

Als je denkt aan alle keren dat je in de afgelopen 6 maanden seks had met je vaste liefdespartner(s), hoe vaak gebruikte je een condoom?

Met gebruiken bedoelen we dat jij of je partner(s) een condoom omhadden.

Heb je meerdere vaste liefdespartners? Hou dan je verschillende partners in gedachten en geef aan hoe vaak je over het algemeen een condoom gebruikte.

- Nooit
- Zelden
- Soms
- Meestal
- Altijd of bijna altijd
- Dat weet ik niet meer
- Ik had geen seks met dit type partner in de afgelopen 6 maanden

Als je denkt aan alle keren dat je in de afgelopen 6 maanden seks had met je vaste sekspartner(s), hoe vaak gebruikte je een condoom?

Met gebruiken bedoelen we dat jij of je partner(s) een condoom omhadden.

Heb je meerdere vaste sekspartners? Hou dan je verschillende partners in gedachten en geef aan hoe vaak je over het algemeen een condoom gebruikte.

- Nooit
- Zelden
- Soms
- Meestal
- Altijd of bijna altijd
- Dat weet ik niet meer
- Ik had geen seks met dit type partner in de afgelopen 6 maanden

Als je denkt aan alle keren dat je in de afgelopen 6 maanden seks had met je losse liefdespartner(s), hoe vaak gebruikte je een condoom?

Met gebruiken bedoelen we dat jij of je partner(s) een condoom omhadden.

Heb je meerdere losse sekspartners? Hou dan je verschillende partners in gedachten en geef aan hoe vaak je over het algemeen een condoom gebruikte.

- Nooit
- Zelden
- Soms
- Meestal
- Altijd of bijna altijd
- Dat weet ik niet meer
- Ik had geen seks met dit type partner in de afgelopen 6 maanden

Als je denkt aan alle keren dat je in de afgelopen 6 maanden seks had met je partner(s) die geen vaste of losse sekspartners zijn, hoe vaak gebruikte je een condoom?

Met gebruiken bedoelen we dat jij of je partner(s) een condoom omhadden.

Heb je het hier over meerdere partners? Hou dan je verschillende partners in gedachten en geef aan hoe vaak je over het algemeen een condoom gebruikte.

- Nooit
- Zelden
- Soms
- Meestal
- Altijd of bijna altijd
- Dat weet ik niet meer
- Ik had geen seks met partner(s) die geen vaste of losse sekspartners zijn in de afgelopen 6 maanden

Duid aan hoe vaak je voor de dingen in deze lijst tijdens de laatste 6 maanden een condoom gebruikte. Met gebruiken bedoelen we dat jij of je sekspartner(s) een condoom omhebben.

	Nooit	Zelden	Soms	Meestal	Altijd of bijna altijd	Dit deed ik niet in de afgelopen 6 maanden
Penis in vagina seks	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Penis in anus seks	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Beffen of gebeft worden (vagina stimuleren met de mond)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pijpen of gepijpt worden (penis stimuleren met de mond)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Een speeltje, dildo of vibrator gebruiken	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Als je denkt aan alle keren dat je in de afgelopen 6 maanden seks had met een condoom, hoe vaak gebeurde het dat jij en je sekspartner(s) een condoom omdeden nadat de penetratie begon?

Met penetratie bedoelen we penis of voorwerp in vagina of anus.

- Nooit
- Zelden
- Soms
- Meestal
- Altijd of bijna altijd
- Ik had geen seks in de afgelopen 6 maanden

Als je denkt aan alle keren dat je in de afgelopen 6 maanden seks had met een condoom, hoe vaak gebeurde het dat jij en je sekspartner(s) een condoom afdeden voordat de penetratie gestopt was?

Met penetratie bedoelen we penis of voorwerp in vagina of anus.

- Nooit
- Zelden
- Soms
- Meestal
- Altijd of bijna altijd
- Ik had geen seks in de afgelopen 6 maanden

Als je denkt aan alle keren dat je in de afgelopen 6 maanden seks had met een condoom, hoe vaak gebeurde het dat een condoom afgleed tijdens de seks?

- Nooit
- Zelden
- Soms
- Meestal
- Altijd of bijna altijd
- Ik had geen seks in de afgelopen 6 maanden

Als je denkt aan alle keren dat je in de afgelopen 6 maanden seks had met een condoom, hoe vaak gebeurde het dat een condoom scheurde tijdens de seks?

- Nooit
- Zelden
- Soms
- Meestal
- Altijd of bijna altijd
- Ik had geen seks in de afgelopen 6 maanden

Werd je ooit al betaald voor seks?

- Ja
- Nee

Hoe vaak gebruikte je tijdens seks waarvoor je betaald werd een condoom?

- Nooit
- Zelden
- Soms
- Vaak
- Altijd of bijna altijd

Heb je ooit al iemand betaald voor seks?

- Ja
- Nee

Hoe vaak gebruikte je tijdens seks waarvoor je betaalde een condoom?

- Nooit
- Zelden
- Soms
- Vaak
- Altijd of bijna altijd

Ook wanneer je (nog) geen seks met anderen hebt, kan je een mening hebben over condooms. Daarover gaat de volgende vraag. Het maakt niet uit dat je geen ervaring met condooms hebt, **geef aan hoe je denkt dat het zou zijn om ze te gebruiken.**

We hebben hier en in de rest van de vragenlijst over uitwendige condooms (ook mannencondooms genoemd).

Ook wanneer je nog nooit een condoom gebruikt hebt, kan je er een mening over hebben.

Daarover gaat de volgende vraag. Het maakt niet uit dat je geen ervaring met condooms hebt, **geef aan hoe je denkt dat het zou zijn om ze te gebruiken.**

We hebben hier en in de rest van de vragenlijst over uitwendige condooms (ook mannencondooms genoemd).

Mensen hebben allerlei verschillende meningen over **inwendige condooms** (ook **vrouwencondooms** genoemd). Hier zie je enkele meningen over inwendige condooms.

Duid per lijn aan met welke uitspraak jij het het meest eens bent. Je kan ook een bolletje tussenin kiezen als je mening ergens tussen de twee uitspraken valt. Duid geen bolletje aan als je geen mening hebt over de uitspraak.

Ik vind inwendige condooms...

	1	2	3	4	5	
Doeltreffend om zwangerschap te voorkomen	☐	☐	☐	☐	☐	Niet doeltreffend om zwangerschap te voorkomen
Doeltreffend om soa's (seksueel overdraagbare aandoeningen) te voorkomen	☐	☐	☐	☐	☐	Niet doeltreffend om soa's (seksueel overdraagbare aandoeningen) te voorkomen
Doeltreffend om hiv te voorkomen	☐	☐	☐	☐	☐	Niet doeltreffend om hiv te voorkomen
Makkelijk te gebruiken	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk te gebruiken
Makkelijk te verkrijgen	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk te verkrijgen
Iets waar mensen zich niet over schamen om te gebruiken	☐	☐	☐	☐	☐	Iets waar mensen zich over schamen om te gebruiken
Makkelijk te bespreken met een sekspartner	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk te bespreken met een sekspartner

Handig te gebruiken	☐	☐	☐	☐	☐	Onhandig te gebruiken
Netjes	☐	☐	☐	☐	☐	Vuil
Iets dat mijn sekspartner(s) leuk vinden	☐	☐	☐	☐	☐	Iets dat mijn sekspartner(s) niet leuk vinden
Comfortabel	☐	☐	☐	☐	☐	Oncomfortabel
Iets dat plezier verhoogt tijdens seks	☐	☐	☐	☐	☐	Iets dat plezier verlaagt tijdens seks
Opwindend	☐	☐	☐	☐	☐	Vervelend

Mensen hebben allerlei verschillende meningen over condooms. Hier zie je enkele meningen over condooms.

Duid per lijn aan met welke uitspraak jij het het meest eens bent. Je kan ook een bolletje tussenin kiezen als je mening ergens tussen de twee uitspraken valt. Duid geen bolletje aan als je geen mening hebt over de uitspraak.

Ik vind condooms...

	1	2	3	4	5	
Doeltreffend om zwangerschap te voorkomen	☐	☐	☐	☐	☐	Niet doeltreffend om zwangerschap te voorkomen
Doeltreffend om soa's (seksueel overdraagbare aandoeningen) te voorkomen	☐	☐	☐	☐	☐	Niet doeltreffend om soa's (seksueel overdraagbare aandoeningen) te voorkomen
Doeltreffend om hiv te voorkomen	☐	☐	☐	☐	☐	Niet doeltreffend om hiv te voorkomen
Makkelijk te gebruiken	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk te gebruiken
Makkelijk te verkrijgen	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk te verkrijgen
Niet iets om je over te schamen	☐	☐	☐	☐	☐	Iets om je over te schamen
Makkelijk te bespreken met een sekspartner	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk te bespreken met een sekspartner
Handig te gebruiken	☐	☐	☐	☐	☐	Onhandig te gebruiken

Netjes	☐	☐	☐	☐	☐	Vuil
Iets dat mijn sekspartner(s) leuk vinden	☐	☐	☐	☐	☐	Iets dat mijn sekspartner(s) niet leuk vinden
Comfortabel	☐	☐	☐	☐	☐	Oncomfortabel
Iets dat plezier verhoogt tijdens seks	☐	☐	☐	☐	☐	Iets dat plezier verlaagt tijdens seks
Opwindend	☐	☐	☐	☐	☐	Vervelend

De volgende vragen gaan over de eerste keer en de laatste keer dat je seks had.

Hoe oud was je toen je voor het eerst vaginale seks (penis in vagina) of anale seks (penis in anus) had?

- Vul je leeftijd in in jaren: _____
- Dat weet ik niet meer
- Ik heb nooit penis in vagina of anus seks gehad

Welk geslachtsdeel had de partner waarmee je toen seks had?

- Vagina
- Penis
- Andere, namelijk: _____

Heb je toen één of meerdere van onderstaande middelen gebruikt om een zwangerschap of de overdracht van een soi (seksueel overdraagbare aandoening) of hiv te voorkomen?

Je kan meerdere antwoorden aanduiden.

- Ik gebruikte geen middelen om zwangerschap of een soi te voorkomen
- Een uitwendig condoom (ook mannencondoom genoemd)
- Een inwendig condoom (ook vrouwencondoom genoemd)
- Andere anticonceptie dan een condoom (zoals de pil, het spiraal,...)
- De noodpil (morning after pil)
- Kalendermethode (periodieke onthouding)
- Terugtrekken van de penis voor het klaarkomen
- Een beflapje (een beflapje is een latex lapje dat over de vagina of anus kan gelegd worden)
- PrEP (een pil die beschermt tegen hiv)
- Ik ben gevaccineerd tegen HPV (humaan papilloma virus, het virus dat bijvoorbeeld baarmoederhalskanker veroorzaakt)
- Ik ben gevaccineerd tegen Hepatitis B
- Ik ben gevaccineerd tegen Hepatitis A
- Een ander middel, namelijk: _____
- Dat weet ik niet meer

Heb je toen een of meerdere van onderstaande middelen gebruikt om de overdracht van een soi (seksueel overdraagbare aandoening) of hiv te voorkomen?

Je kan meerdere antwoorden aanduiden.

- Ik gebruikte geen middelen om een soi te voorkomen
- Een uitwendig condoom (ook mannencondoom genoemd)
- Een inwendig condoom (ook vrouwencondoom genoemd)
- Terugtrekken van de penis voor het klaarkomen
- Een beflapje (een beflapje is een latex lapje dat over de vagina of anus kan gelegd worden)
- PrEP (een pil die beschermt tegen hiv)
- Ik ben gevaccineerd tegen HPV (humaan papilloma virus, het virus dat bijvoorbeeld baarmoederhalskanker veroorzaakt)
- Ik ben gevaccineerd tegen Hepatitis B
- Ik ben gevaccineerd tegen Hepatitis A
- Een ander middel, namelijk: _____
- Dat weet ik niet meer

Hoe oud was je toen je de laatste keer vaginale seks (penis in vagina) of anale seks (penis in anus) had?

- Vul je leeftijd in in jaren: _____
- Dat weet ik niet meer

Welk geslachtsdeel had de partner waarmee je toen seks had?

- Vagina
- Penis
- Andere, namelijk: _____

Heb je toen één of meerdere van onderstaande middelen gebruikt om een zwangerschap of de overdracht van een soi (seksueel overdraagbare aandoening) of hiv te voorkomen?

Je kan meerdere antwoorden aanduiden.

- Ik gebruikte geen middelen om zwangerschap of een soi te voorkomen
- Een uitwendig condoom (ook mannencondoom genoemd)
- Een inwendig condoom (ook vrouwencondoom genoemd)
- Andere anticonceptie dan een condoom (zoals de pil, het spiraal,...)
- De noodpil (morning after pil)
- Kalendermethode (periodieke onthouding)
- Terugtrekken van de penis voor het klaarkomen
- Een beflapje (een beflapje is een latex lapje dat over de vagina of anus kan gelegd worden)
- PrEP (een pil die beschermt tegen hiv)
- Ik ben gevaccineerd tegen HPV (humaan papilloma virus, het virus dat bijvoorbeeld baarmoederhalskanker veroorzaakt)
- Ik ben gevaccineerd tegen Hepatitis B
- Ik ben gevaccineerd tegen Hepatitis A
- Een ander middel, namelijk: _____
- Dat weet ik niet meer

Heb je toen een of meerdere van onderstaande middelen gebruikt om de overdracht van een soi (seksueel overdraagbare aandoening) of hiv te voorkomen?

Je kan meerdere antwoorden aanduiden.

- Ik gebruikte geen middelen om een soi te voorkomen
- Een uitwendig condoom (ook mannencondoom genoemd)
- Een inwendig condoom (ook vrouwencondoom genoemd)
- Terugtrekken van de penis voor het klaarkomen
- Een beflapje (een beflapje is een latex lapje dat over de vagina of anus kan gelegd worden)
- PrEP (een pil die beschermt tegen hiv)
- Ik ben gevaccineerd tegen HPV (humaan papilloma virus, het virus dat bijvoorbeeld baarmoederhalskanker veroorzaakt)
- Ik ben gevaccineerd tegen Hepatitis B
- Ik ben gevaccineerd tegen Hepatitis A
- Een ander middel, namelijk: _____
- Dat weet ik niet meer

De volgende vragen gaan over je waarom je wel of geen condooms gebruikt(e).

Mensen hebben seks zonder condoom om verschillende redenen. Duid alle redenen aan die voor jou meespelen of meespeelden in de beslissing om geen condoom te gebruiken.

We zijn benieuwd naar wat er meespeelt in je afweging, het maakt niet uit of je uiteindelijk een condoom gebruikte of niet.

- Omdat ik mijn sekspartner goed kende
- Omdat er geen condoom ter beschikking was
- Omdat het fysiek minder goed voelt om seks te hebben met een condoom
- Omdat ik geen zin had om de seks te onderbreken voor een condoom
- Omdat het niet goed lukt(e) een condoom om te doen
- Omdat het mij of mijn sekspartner pijn doet om een condoom te gebruiken
- Omdat het lastig is de penis stijf (genoeg) te houden met een condoom
- Omdat het lastig is de vagina vochtig (genoeg) te houden met een condoom
- Omdat een condoom gebruiken niet de gewoonte is in mijn cultuur
- Omdat een condoom gebruiken niet volgens de voorschriften van mijn geloof is
- Omdat mijn sekspartner(s) liever geen condoom gebruikte(n)
- Omdat anderen me hadden aangeraden om seks te hebben zonder condoom
- Andere reden(en), namelijk: _____

Mensen hebben seks met condoom om verschillende redenen. Duid alle redenen aan die voor jou meespelen of meespeelden voor jou mee in de beslissing om wel een condoom te gebruiken.

We zijn benieuwd naar wat er meespeelt in je afweging, het maakt niet uit of je uiteindelijk een condoom gebruikte of niet.

- Om zwangerschap te vermijden
- Om overdracht van een soi te vermijden
- Om overdracht van hiv te vermijden
- Om te vermijden dat er sperma uit mijn (partners) lichaam loopt na seks
- Omdat de penis, de vinger of het voorwerp vlotter naar binnen glijdt met een condoom errond
- Om langer seks te kunnen hebben
- Om te vermijden dat ik of mijn sekspartner anticonceptie moeten gebruiken die hormonen bevat
- Omdat het properder voelt
- Omdat anderen me hadden aangeraden seks te hebben met een condoom
- Andere reden(en), namelijk: _____

Is het jou al overkomen dat jij geen condoom wou gebruiken, maar een sekspartner wel?

- Dit is me nog nooit overkomen
- Dit is me al één keer overkomen
- Dit is me al enkele keren overkomen
- Dit is me al vaak overkomen
- Dit overkomt me (bijna) elke keer als ik seks heb of wil hebben
- Dat weet ik niet meer

Wat is er toen gebeurd? Denk aan de laatste keer dat dit gebeurde.

- We hebben toch een condoom gebruikt
- We hadden seks zonder condoom en zonder penetratie (geen penis of voorwerp in vagina of anus)
- We hadden seks zonder condoom met penetratie van de penis in vagina of anus
- We hadden seks zonder condoom met penetratie van een voorwerp in vagina of anus
- We zijn onmiddellijk gestopt met seks
- Andere, namelijk: _____

Is het jou al overkomen dat jij wel een condoom wou gebruiken, maar een sekspartner(s) niet?

- Dit is me nog nooit overkomen
- Dit is me al één keer overkomen
- Dit is me al enkele keren overkomen
- Dit is me al vaak overkomen
- Dit overkomt me (bijna) elke keer als ik seks heb of wil hebben
- Dat weet ik niet meer

Wat is er toen gebeurd? Denk aan de laatste keer dat dit gebeurde.

- We hebben toch een condoom gebruikt
- We hadden seks zonder condoom en zonder penetratie (geen penis of voorwerp in vagina of anus)
- We hadden seks zonder condoom met penetratie van de penis in vagina of anus
- We hadden seks zonder condoom met penetratie van een voorwerp in vagina of anus
- We zijn onmiddellijk gestopt met seks
- Andere, namelijk: _____

Heb jij ooit meegemaakt dat jij een condoom wilde gebruiken maar dat een sekspartner het weghaalde voor of tijdens de seks zonder het je te vertellen?

- Ja
- Nee
- Dat weet ik niet

Heb jij ooit meegemaakt dat een sekspartner een condoom wilde gebruiken maar dat jij het weghaalde voor of tijdens de seks zonder het aan je partner te vertellen?

- Ja
- Nee
- Dat weet ik niet

De volgende vragen gaan over informatie en spreken over condooms.

Heb je het gevoel dat jij voldoende weet over condooms?

- Helemaal niet
- Eerder niet
- Tussenin
- Eerder wel
- Helemaal wel

Duid aan of de volgende informatie over condooms volgens jou juist of fout is.

	Juist	Fout	Weet ik niet
Wanneer je een condoom gebruikt, moet je de penis met het condoom errond meteen na het klaarkomen uit de vagina of anus halen.	☐	☐	☐
Dunne condooms beschermen onvoldoende tegen zwangerschap en soa's.	☐	☐	☐
Wanneer je een condoom aandoet, is het belangrijk dat je de bovenkant dichtknijpt, zodat er nog wat ruimte blijft bovenaan.	☐	☐	☐
Je kan condooms samen met elke soort glijmiddel gebruiken, dan zullen ze nog steeds goed werken.	☐	☐	☐
Zolang een condoom over de top van de penis past, maakt het niet uit hoe ver naar beneden hij is afgerold.	☐	☐	☐

Hoe gemakkelijk of moeilijk vind je het om te praten over condooms met deze mensen?

Je kan ook aanduiden wanneer iets niet van toepassing is, bijvoorbeeld wanneer je geen kinderen of leerkracht hebt.

	Heel moeilijk	Eerder moeilijk	Tussenin	Eerder gemakkelijk	Heel gemakkelijk	Niet van toepassing
Je sekspartner(s)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Je vrienden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Je kinderen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Je leerkracht	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Je ouder(s)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Een arts	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Een apotheker	☐	☐	☐	☐	☐	☐

In welke mate ben je het eens met de volgende uitspraak: 'De meeste van mijn leeftijdsgenoten vinden het normaal om condooms te gebruiken'?

- Helemaal mee oneens
- Mee oneens
- Niet mee eens, niet mee oneens
- Mee eens
- Helemaal mee eens

Over welke thema's heb je op school informatie gekregen?
Duid alles aan wat van toepassing is.

- Het uitwendige condoom aanbrengen (ook mannencondoom genoemd)
- Het inwendige condoom inbrengen (ook vrouwencondoom genoemd)
- Een condoom afdoen
- Een geschikt condoom kiezen
- Condooms gebruiken
- Condooms bespreken
- Condooms kopen
- Geen van deze thema's

De volgende vragen gaan over of en hoe je condooms koopt.

Welke van de volgende dingen heb je ooit al gedaan?

Je kan meerdere antwoorden aanduiden.

- Condooms gekocht
- Aan een condoomverpakking gevoeld
- Aan een condoom gevoeld terwijl deze al uit de verpakking was
- Een condoom omgedaan bij een dildo of een ander voorwerp om te oefenen op het omdoen van een condoom
- Een condoom omgedaan bij jezelf of een ander om te oefenen op het omdoen van een condoom
- Een condoom bij me hebben voor het geval ik seks heb
- Ik heb geen van deze dingen ooit gedaan

Hoe kom of kwam je aan condooms? Denk aan alle manieren waarop je ooit aan condooms kwam.
Je kan meerdere antwoorden aanduiden.

- Ik gebruik condooms van mijn sekspartner(s)
- Ik gebruik condooms die ik gratis krijg
- Ik koop zelf condooms
- Dat weet ik niet meer
- Andere, namelijk: _____
- Ik heb nog nooit een condoom gebruikt

Waar koop of kocht je meestal condooms? Kies waar je het vaakst condooms hebt gekocht.

- Via een website waar ze vooral condooms of andere spullen die met seks te maken hebben verkopen
  - Via een algemene website (bijvoorbeeld bol.com, amazon.com)
  - In een online apotheek
  - In een fysieke drogisterij (bijvoorbeeld Kruidvat, Di,...)
  - In een fysieke supermarkt (bijvoorbeeld Colruyt, Lidl,...)
  - In een fysieke apotheek
  - Op een andere plek, namelijk: _____
-

Duid aan in hoeverre je het eens bent met de volgende uitspraken.

	Helemaal mee oneens	Mee oneens	Niet mee eens, niet mee oneens	Mee eens	Helemaal mee eens	Niet van toepassing
Condooms zijn te duur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De prijs van condooms heeft me al tegengehouden om ze te gebruiken	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind het makkelijk om te beslissen welke soort (dikte, smaak, merk,...) condooms ik zou kopen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb het gevoel dat condooms mij(n) sekspartner(s) over het algemeen goed passen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

We zijn bijna aan het einde van de vragenlijst gekomen. Nu volgen nog enkele vragen over je seksuele gezondheid.

Zijn jij of je sekspartner(s) ooit zwanger geweest zonder dat jullie het gepland hadden?

- Ja
- Nee
- Niet van toepassing

Hebben jij of je sekspartner(s) in de afgelopen 6 maanden één of meerdere van de volgende anticonceptiemiddelen gebruikt?

Duid alle middelen aan die jullie gebruikten.

- We gebruikten geen anticonceptiemiddel
- Een uitwendig condoom (ook mannencondoom genoemd)
- Een inwendig condoom (ook vrouwencondoom genoemd)
- De pil
- Een patch of plakpil
- Een staafje (implantaat)
- Een prikpil (zoals Depo-Provera)
- Een vaginale ring (zoals NuvaRing)
- Een spiraaltje
- Een noodpil (morning-after pil)
- Een diafragma
- Een zaaddodend middel of een sponsje
- Periodieke onthouding
- Terugtrekken van de penis voor het klaarkomen
- Sterilisatie van de eileiders
- Sterilisatie van de zaadleiters

Een ander anticonceptiemiddel, namelijk:

Waarom gebruikten jij of jouw sekspartner(s) in de afgelopen 6 maanden geen anticonceptiemiddel?
Je kan meerdere antwoorden aanduiden.

- Ik heb geen seks gehad in de afgelopen 6 maanden
- Ik heb geen heteroseksuele seks gehad de afgelopen 6 maanden
- Ik en/of mijn sekspartner wil geen anticonceptie met hormonen gebruiken
- Anticonceptie is te duur voor mij
- Ik durf niet naar de dokter om dit te vragen
- Ik en/of mijn partner(s) zijn in de menopauze
- Ik en/of mijn partner(s) zijn zwanger
- We proberen om zwanger te worden
- Ik en/of mijn partner(s) zijn minder vruchtbaar of onvruchtbaar
- Anticonceptie gebruiken is ongewoon in mijn cultuur
- Anticonceptie gebruiken is niet volgens de voorschriften van mijn geloof
- Mijn partner(s) willen niet dat ik anticonceptie gebruik
- Mijn ouder(s) wil(len) niet dat ik anticonceptie gebruik
- Een andere reden, namelijk: _____

Heb je ooit een soi-test laten uitvoeren? Dit is een test naar seksueel overdraagbare aandoeningen.

- Ja
- Nee
- Ik weet het niet

Waarom heb je je laten testen?

Je kan meerdere antwoorden aanduiden.

- Ik begon aan een nieuwe relatie
- We wilden stoppen met condoomgebruik
- Ik wilde zwanger worden
- Ik dacht dat het een goed idee was om me af en toe te laten testen
- Ik had seks zonder condoom gehad
- Ik had seks gehad met iemand met een soi of met hiv
- Ik had lichamelijke klachten
- Een arts had dit aangeraden
- Ik wilde zeker zijn dat ik geen soi of hiv had
- Ik was gewaarschuwd door iemand met wie ik seks had
- Het was een routinetest in het kader van andere gezondheidszorg (bijvoorbeeld bij zwangerschap)
- Een andere reden, namelijk: _____

Was de uitslag van je soi-test ooit positief? Daarmee bedoelen we dat er een seksueel overdraagbare aandoening werd vastgesteld.

- Ja
- Nee
- Ik weet het niet

Heb je de afgelopen 6 maanden één van volgende middelen gebruikt voor of tijdens seks?
Je kan meerdere antwoorden aanduiden.

- Ik had geen seks in de afgelopen 6 maanden
- Alcohol
- Erectiepil
- Cannabis
- Poppers
- Amfetamines (XTC, MDMA, speed)
- Cocaïne
- Ketamine
- Andere middelen, namelijk: _____
- Ik gebruikte de afgelopen 6 maanden geen van deze middelen voor of tijdens seks

Gebruikte je in de afgelopen 6 maanden PrEP?

PrEP is een pil die je beschermt tegen hiv voor mensen die een grote kans lopen om hiv te krijgen.

- Ja
- Nee

Tot slot willen we weten hoe je bij deze vragenlijst terecht kwam.

Op welke manier kwam je hier terecht?

- Affiche
- Flyer
- Oproep op facebook door Sensoa
- Oproep op facebook door een andere persoon of organisatie
- Oproep op instagram door Sensoa
- Oproep op instagram door een andere persoon of organisatie
- Via een pop-up op de website van Sensoa of allesoverseks.be
- Via een advertentie op een website
- Via de nieuwsbrief van Sensoa of allesoverseks.be
- Via de nieuwsbrief van een andere organisatie
- Omdat ik erover las of hoorde in de pers of media
- Via een oproep door iemand die ik ken
- Via een andere weg, namelijk: _____

Wil je graag kans maken op een waardebon?

Twintig deelnemers zullen een waardebon van 20 euro ontvangen die geldig is in veel verschillende winkels of webshops. Bijvoorbeeld Bol.com, Decathlon, Zalando. We bewaren je mailadres apart van je antwoorden op de vragenlijst zodat je mailadres op geen enkele manier aan je antwoorden op de vragenlijst gelinkt kan worden. We gebruiken het enkel om winnaars op de hoogte te brengen en hun waardebon op te sturen en vernietigen het meteen nadat de winnaars zijn verwittigd.

- Ja
- Nee

Heb je nog opmerkingen over de vragenlijst?

- Neen
- Ja, namelijk: _____

Bedankt voor je deelname! Dankzij jou kunnen we het advies en informatie over condooms beter afstemmen op de noden die er zijn in Vlaanderen.

We stelden enkele vragen over hoe je uitwendige condooms goed kan gebruiken. Hier zie je de juiste informatie:

- Wanneer je een condoom gebruikt moet je de penis met het condoom errond meteen na het klaarkomen uit de vagina of anus halen.
- Wanneer je een condoom aandoet, is het belangrijk dat je de bovenkant dichtknijpt.
- Je kan condooms niet met elke soort glijmiddel gebruiken. Een glijmiddel op oliebasis doet een condoom scheuren.
- Een condoom dat niet volledig is afgerold kan makkelijker van de penis glijden. Rol een condoom dus helemaal tot beneden af.
- Twijfel je nog? [Hier](#) lees je hoe je een uitwendig condoom goed kan gebruiken.

Heb je nog vragen, nood aan een luisterend oor of verdere ondersteuning?

- Op www.allesoverseks.be vind je informatie over seksualiteitsbeleving, lichaam, soa's en hiv, anticonceptie, relaties, gender, ...
- [Lumi](#) is er voor al je vragen over gender en seksuele diversiteit via chat, mail of telefoon.
- Je kan contact opnemen met Tele-onthaal voor alle grote of kleine zorgen. Bel 106, Via telefoon luistert er 24/24u en 7/7 iemand naar je. Chatten kan via www.tele-onthaal.be.

- Jongeren kunnen terecht bij Awel. Het gratis en anoniem telefoonnummer van Awel is het nummer 102. Chatten kan via www.awel.be.

Wil je op de hoogte blijven van de resultaten van het onderzoek? [Abonneer je op de Sensoa nieuwsbrief](#).